

Javna obravnava pogloblja zavest

Predsednika okrajnega odbora SZDL tov. Mira Gošnika smo zaprosili, da je odgovoril na tri vprašanja o poteku dosedanjih splošnih javnih razprav o osnutku ustave v našem okraju. Povedal nam je sledeče:

1. Kako ocenjujete dosedanje javne razprave o osnutku zvezne ustave FSRJ?

Po ocenah s terena in poročilih občinskih odborov SZDL so organizacije Socialistične zveze v okraju uspele doslej organizirati že 291 razprav, od tega v približno 50 krajevnih organizacijah in podružnicah tudi po dyakrat. V javni razpravi je sodelovala do sedaj več kot ena četrtnina vseh članov. Če upoštevamo še dejstvo, da je v okraj prišlo nekaj deset tisočev izvodov osnutka, da so se ga naši člani tudi posluževali, lahko sklepamo, da je informiranost ljudi o osnovni politični vrednosti in celovitosti ustavnosti pri nas dokajšnja. Lahko ocenimo, da množičnejših zborovanj pri nas sploh še ni bilo, če izznamemo razne proslave in shode, na katerih pa večina ljudi ne sodeluje aktivno.

V okraju smo organizirali splošne javne razprave v okviru SZDL z namenom, da se o celovitosti ustavnega predloga seznanijo v svojih organizacijah vsi občani. Hoteli smo torej, da se srečajo na teh zborovanjih vsi delovni ljudje: od delavca, kmeta, inteligenta tja do slehernega mladinca. To nam je žal le delno uspelo, saj večina poročil prikazuje, da je bila udeležba delavcev dokaj slaba. Tudi struktura vprašanj, ki jih postavljajo poslušalci, kaže na odsotnost delavcev iz podjetij. Na razpravah so po udeležbi prevladovali kmetje. Zato je tudi vrstni red pogostnosti posameznih vprašanj sledeč: kmetijstvo in gozdarstvo, vprašanja lastnine, komunizma, vprašanja davki, poslovanje KZ, volitve in rotacija, zaposlovanje tuje delovne sile, zdravstvo itd. Iz tega sklepamo, da so ta vprašanja našim članom dejansko premla jasna in se bo treba ob njih tudi v bodoče globlje zadrževati. Razumljivo, tudi vrsta drugih vprašanj je bila postavljena. Formulacij spremembvalnih ali dopolnilnih predlogov, ki bi sledili iz razprave, se po občinah še niso lotili, ker razprave še niso končane.

2. Kako lahko razumemo izjavo, da razprave še niso končane?

Ustava naj bi postala listina, po kateri se bo ravnal in živel sleherni naš občan. Kot odraz dosežkov naše družbene skupnosti in osnova za urejanje odnosov med ljudmi v socialistični družbi naj bi bila torej ustava stalno prisotna, vpliva pa naj na vse družbene organizacije. Ravno zdaj so se začele poglobljene razprave v delovnih kolektivih, ki primerjajo svoje delo z načeli, ki jih prinaša ustava. V razpravo se bodo vedno globlje vključevali tudi drugi organi družbenega upravljanja, kakor tudi organizacije in društva. Sveti in zbori ObLO bodo svoje dosedanje prakso primerjali z ustavo. DPM, konference za družbeno aktivnost žensk, pionirski sveti in drugi bodo v nekate-

rih občinskih središčih poiskali svoje mesto v osnutku ustave. DIT, društvo pravnikov, ekonomistov in knjigovodij pripravljajo analizo svoje vloge v tem ustavnem predlogu. Primerov je še veliko, saj ni družbenega področja, ki se ga osnutek vsaj posredno ne dotika. Organizacije SZDL bodo soočile svojo prakso in delo na bližnjih krajevnih konferencah z ustavnimi določili. Ponovno bodo osvežile načela V. kongresa in iz te celote poiskale svoje bodoče naloge — seveda v malem merilu, v okviru politike občinske organizacije SZDL. Tako se bo razprava o osnutku praktično prepletala skozi našete dejavnosti tudi še dolgo v bodoče.

3. Ali nameravajo organizacije SZDL posebej razpravljati o osnutku republiške ustave in o statutih komun?

Posebne razprave kot za zvezno ustavo ne nameravamo organizirati v tem smislu. Celovitost ustavnega sistema Jugoslavije je naša svoje mesto tudi v osnutku republiške ustave. Zato bo tolmačenje republiškega osnutka lažje; omejeno bo na podrobnejša vprašanja, ki jih ta specifična razprava bo prinašala do izraza predvsem na predvolilnih konferencah za krajevne konference SZDL, še bolj pa v primerjanju prakse in načel, ki naj bi jih prinesli občinski statuti. Zato se bo tolmačenje in praktično sprejemanje načel republiškega osnutka prepletalo v vsej dejavnosti organizacij SZDL v bodočem obdobju. To bo olajšano toliko bolj, ker so predvsem določila o mestu in vlogi občine veliko bolj podrobna. To je praktično uporabljivo pri formulacijah določil statutih, čeprav je odprtih vprašanj še vedno veliko. Tudi v tej smeri se zdaj pričena nja poglobljena dejavnost najrazličnejših organov in organizacij. Za primer samo nekaj takih vprašanj: mesto kulture v komunah (in torej tudi v statutu komunah!), obseg pristojnosti in financiranje krajevnih skupnosti, socialna in skrbstvena vprašanja itd. Vsa ta in še vrsta drugih vprašanj zahteva sodelovanje vseh organizmov v komunah že pred dokončnimi formulacijami. Drugačno delo bi lahko povzročilo, da bi se ravno organi družbenega upravljanja prvi pojavili kot kritiki osnutkov statutih v poglavjih, ki se na njih nanašajo. Mislim, da bi bila bolj koristna in bolj konstruktivna drugačna pot: da se vsi pojavijo kot sotvorci določil v statutih. Socialistična zveza ima pri tem tudi svoje naloge, na katere smo opozorili že na seminarju v Dolenjskih Toplicah in katerih se bo s posebnostjo lotila. Zagotoviti v statutih načela, da je SZDL najširša politična samouprava občanov, nikakor ni lahka naloga in bo zahtevala veliko naporov, da se to načelo pravilno postavi v statute kot tudi v praksi povsod tam, kjer tega še ni.

Bodo te očke vedno tako sijale? Koliko jih je, ki so motne in žalostne že v najnežnejših letih, ko v njih življenje komaj šele klije, pa se morajo že vse prezgodaj srečati s sencami in vsakdanjimi tegobami. Veliko tega pa bi jim lahko prihranili — in jim moramo prihraniti: DOLŽNOST VSE DRUŽBE JE, DA SE V NAŠEM OKRAJU DRUGACE KOT DOSLEJ POSVETI NESTETIM VPRASANJEM V OTROŠKEM VARSTVU!

Otroško varstvo problem številka ena!

Svet za zdravstvo in socialno politiko pri okrajnem ljudskem odboru Novo mesto je 8. novembra sklical posvetovanje o otroškem varstvu. Udeležili so se ga razen delegatov Društva prijateljev mladine, načelnikov za družbene službe pri občinah, zdravstvenih in socialnih delavcev ter predstavnikov nekaterih tovarn tudi Ada Krivic, predsednica Sveta za socialno varstvo LRS, Majda Gaspari, predsednica Konference za družbeno aktivnost žena Slovenije, in Olga Vipotnik, predsednica Zveze prijateljev mladine Slovenije. Od domačih predstavnikov oblasti se je posvetovanju udeležil podpredsednik OLO Ludvik Golob. — Na posvetovanju so sklenili, da bodo podobne izmenjave mnenj o teh problemih organizirali zdaj v vseh občinah. Podrobneje bomo o posameznih problemih otroškega varstva še poročali.

Iz izčrpnega poročila, ki ga je podal prof. Veljko Troha o stanju otroškega varstva v okraju, je bilo razvidno, da v zadnjem času vsa družba posveča kar največjo pozornost otroškemu varstvu in problemu družine nasploh. Lani in letos so bile sprejete tri pomembne resolucije za naš družbeni in gospodarski razvoj, ki naglašajo, da je komuna temeljna družbeno-ekonomska skupnost, ki povezuje interese proizvodnje in potrošnje, hkrati pa postavlja varstvo otrok in družine kot eno najvažnejših nalog vse skupnosti. Zatem se je razvila obširna razprava, v kateri so sodelovali ljudje z bogatimi izkušnjami. Objavljamo njihove glavne misli.

● Premalo sredstev za potrebe otroškega varstva

● JOZA CUDOVAN: — Društvo prijateljev mladine je sicer vedno pomagalo reševati probleme s področja varstva otrok,endar pa zaradi premajhnih sredstev dostikrat ni uspelo. — Nadalje je govorila o tem, koliko gospodarske škode je bilo v podjetjih in

ustanovah (v letu 1962 do konca septembra 4.598.000 din) zaradi izostanka od dela zaposlenih mater, katerih otroci, ki so bili brez varstva, so zboleli. Poudarila je, da bi bilo zanimivo zvedeti, koliko sredstev, ki smo jih izdali v negospodarske namene, je bilo potrošenih za otroško varstvo. Nedvomno bi bilo ceneje organizirati varstvo otrok kot pa utrpeti tolikšno škodo.

● Ustanovimo poseben sklad pri komunah

● IVAN GRASIČ: — Pri nas imamo varstvene ustanove starejšega tipa, ki so doslej delale večinoma po starih načelih, zato so zaostale za razvojem. Gradili smo industrijo, pozabljali pa smo na te ustanove, zato smo se danes znašli v tako kritičnem stanju. Mnoge organizacije so se sicer zavzemale za ureditev varstvenih ustanov, vendar je bil njihov trud čisto zaman, ker pri pristojnih forumih niso naletele na razumevanje.

Povsod, kjer gradijo stanovanja, bi morali hkrati zagotoviti prostore za otroško varstvo in hkrati sredstva za njih vzdrževanje. Ker je glav-

STROKOVNJAKOM pravo mesto!

Na sobotnem plenumu Okrajnega društva inženirjev in tehnikov so člani razpravljali o bistvenih nalogah v sedanjem času. Predhodno poročilo o delavnosti ODIT, o petih občinskih splošnih društvih in sedmih okrajnih strokovnih organizacijah je bilo dokaj kritično. Na splošno je bila opažena manjša aktivnost, ki ima veliko vzrokov. Najbolj zaskrbljujoča je nedelavnost nekaterih občinskih društev, ki naj bi združevala tehnične strokovnjake vseh strok v komunah. Niti društva sama niti občinski organi in organizacije doslej niso vlagali dovolj naporov, da bi se aktivnost društev povečala, hkrati pa dvignila tudi raven razprav, analiz, mnenj itd., ki bi jih DIT lahko kvalificirano dajala.

Zahteva današnjega časa po integraciji v gospodarstvu prinaša za to vrsto organizacij obilo konkretnih nalog. K programu dela, ki je bil sprejet na lanskem obnem zboru, bi bilo prav dodati tudi druge preče naloge. Med temi izstopajo »Leto tehnik mladinske, ki bo prihodnje le-

to, tehnična knjižnica itd. Vsekakor pa bosta tudi v tem času v ospredju osnovni nalogi: strokovni dvig članstva in vključevanje strokovnjakov vseh strok v pestro družbeno-politično in gospodarsko dogajanje v komunah. Le obojestransko razumevanje — tako občin in članov DIT — bo lahko pripeljalo do skladnega reševanja tudi materialnih vprašanj, ki jih društva imajo. Resno pa je plenum opozoril na primer, da se v občini Sevnica nikakor ne more ustanoviti splošno društvo, čeprav je tam precej strokovnjakov.

Plenum je na koncu izvolil zaradi odselitve dosedanjega predsednika inž. Miklavca novega predsednika, tovariša inž. Jožeta Petriča.

Združitev zdravstvene službe v novomeški občini

V torek, 13. novembra, sta oba zbora ObLO Novo mesto na seji potrdila poročilo o perspektivni ureditvi zdravstva v novomeški občini. Po predlogu bi se vsi zdravstveni domovi, vključno z zobe-zdravstveno službo, združili v enotno ustanovo z nazivom Zdravstveni dom občine Novo mesto. V času, ko smo zaključevali številko lista, je seja še potekala, zato bomo o obravnavanju teh in drugih vprašanj, ki so bila na sejni razpravi, še poročali.

Nova počivališča ob avtomobilski cesti

Cestno podjetje v Novem mestu ima namen urediti še deset novih počivališč ob avtomobilski cesti. V doglednem času bo asfaltiralo tudi vse priključke na to cesto. Za vzdrževanje ostalih asfaltnih cest: 40. makadamskih cest počivališč in drugih objektov na cesti ter za dokončanje ureditev najnujnejših prireditelj poti v okraju bi potrebovali nad 3 in pol milijarde dinarjev.

VREME

OD 15. DO 25. NOVEMBRA

Prevladovalo bo suho in hladno vreme s mrazom ponoči in večkrat tudi podnevi. Rahle snežne padavine možne. Po 23. novembru bo topleje.

Dr. V. M.

Tovariš Jože Gerbec, direktor Skupnosti FTI podjetij Slovenije, je v soboto popoldan prerezal trak ob vhodu v prostore nove, 600 številčne avtomatske telefonske centrale v Novem mestu. Več o tem znamenitem dogodku berite na 2. strani današnje številke!

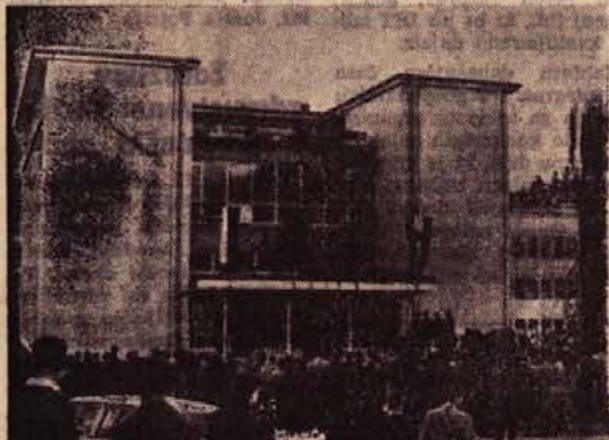
ATC

Pomembna pridobitev za modernizacijo naših zvez

V soboto popoldne so v Novem mestu slovesno počastili uspešen zaključek prvega dela automatizacije telefonskega prometa na Dolenjskem, ko so izročili v javno uporabo prvo avtomatsko telefonsko centralo v kraju. Slavje je začel pred okrašenim poslopjem novomeškega PTT podjetja predsednik delavskega sveta tega kolektiva Rajko Gerčič, ki je med gosti pozdravil tudi sekretarja za promet in zveze Izvršnega sveta LRS Bojana Polaka, podpredsednika zveze sindikatov Slovenije Jožeta Borštnarja, sekretarja za industrijo in obrt IS LRS Silva Hrasta, več zveznih in republiških poslancev, predstavnik občinskih ljudskih odborov in OLO, zastopnike okrajnega odbora SZDL, OK ZKS ter predstavnik številnih kolektivov in pošt, ki so se poleg množice domačinov udeležili za Dolenjsko tako pomembnega praznika.

Direktorica novomeškega PTT podjetja Draga Rome je nato opisala potek doseda-

njih del za avtomatizacijo telefonije v novomeškem okraju. Z vključitvijo nove, 600-številčne avtomatske telefonske centrale, ki jo bo mogoče razširiti celo na 2.000 številke, je Novo mesto rešeno dosedanje že kar nevdružne stiske, ko je bilo vsemu gospodarstvu in upravi na voljo komaj 220 številke v stari centrali z ročnim posredovanjem. Znano je, da so bili zadnja leta izločeni iz telefonskega prometa že skoraj vsi zasebni naročniki, zveze pa tudi tako niso bile že dolgo več zadostne za vedno večje potrebe razvijajoče se družbe. Podjetje bo nadaljevalo petletni perspektivni program razvoja avtomatiziranega telefonskega prometa. Pri tem mu, kakor je posebej poudarila tov. Rometova, izdatno pomagajo vsi občinski ljudski odbori v kraju. S tremi med-občinskimi skladi za financiranje novih avtomatskih telefonskih central, ki bodo sestavljale bodočo dolenjsko avtomatsko skupino, bodo v prihodnjih letih dokončana

V soboto popoldne pred okrašenim poslopjem PTT podjetja v Novem mestu: 10. november 1962 bo ostal zapisan v razvoj telefonije v našem kraju na prvem mestu. Ta dan je začela delati prva avtomatska telefonska centrala na Dolenjskem!

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Ko je sovjetski premier Nikita Hruščov predlagal umik sovjetskih raket s Kube, je omenil tudi mednarodno inspekcijo na kubanskem ozemlju. To naj bi bila cena za prenehanje ameriške blokade Kube in za ameriško uradno zagotovilo, da ZDA ne bodo napadle otoka.

Toda že takoj od začetka je kubanski premier Fidel Castro zavrnil možnost, da bi predstavniki OZN nadzorovali razstavljanje raketnih oporišč na kubanskem ozemlju in prav tako kompromisni predlog, da bi to nadzorstvo opravljali zastopniki Mednarodnega Rdečega križa. Navedel je pet pogojev, ki bi jih morale ZDA prej izpolniti, če naj bi prišlo do sporazuma. Ti pogoji so:

1. ZDA morajo izprazniti pomorsko oporišče Guantánamo na vzhodni obali Kube;
2. ZDA morajo prenehati z blokado Kube;
3. ZDA ne smejo več podpirati kubanskih subverzivnih elementov;
4. ZDA morajo prenehati s piratskimi napadi;
5. ZDA morajo prenehati s kršenjem kubanskega zračnega prostora in ozemeljskih voda.

Spričo tega vztrajnega odpora je Moskva — kakor smo že poročali — poslala na Kubo svojega najbolj sposobnega in gotovo enega izmed najvišjih diplomatov: Anastasa Mikojana, da bi prepričal Castra o nujnosti sprejetja pogoja o inspekciji. Mikojana je na letališču v Havani sprejel sam Castro. Po sprejemu sta odšla v vladno palačo, da bi z razgovori odstranila določena nesoglasja, kakor se je izrazil sam Castro.

Ko to pišemo, je minilo še enajst dni od prihoda Mikojana na Kubo in še ni znamenj, da bi bil dosežen spo-

razum. To pomeni, da Castro še vedno vztraja pri svojih pogojih in da zavrača zamisel o tuji inspekciji. Toda to je vse, kar je znanega o razgovorih Mikojan-Castro, ker potekajo v največji tajnosti. Zadnja dva dni — v ponedeljek in torek — je Mikojan potoval po otoku, ne da bi en sam kubanski list priobčil kakršno koli novico ali poročilo o njegovem bivanju. Pogajanja so se nadaljevala v sredo in pričakujejo, da bo Mikojan konec tega tedna odpotoval nazaj v Sovjetsko zvezo.

svetovalci v Beli hiši. Domnevajo, da bodo ZDA ubrale to-le pot: če dogovor med Hruščovom in Kennedyjem ne bo v celoti uresničen, ne bodo tudi veljala Kennedyjeva jamstva, da ZDA ne bodo napadle Kube.

Takšen je trenutni položaj. Kljub temu pa opazovalci napovedujejo, da se bo Mikojanu do konca tedna posrečilo doseči tak sporazum s Castrom, da bi bil mogoč razplet te nevarne krize.

Kar zadeva levico v državah Latinske Amerike, ki vidi v imperializmu

Pogajanja v Havani

Da Castro res vztraja pri svojem prvotnem stališču, dokazuje tudi nevolja sovjetskih krogov v Havani, ki sodijo, da kubanska vlada neupravičeno zavlačuje rešitev krize, ker noče, da bi bila »Kuba ponižana pred ZDA«. Ti krogi menijo, da vsako zavlačevanje z uresničenjem dogovora med Kennedyjem in Hruščovom samo zapleta položaj in da bi morali zato Kubanci pustiti.

ZDA so medtem postale še bolj nepopustljive — sklicujoč se na Castrovo nepopustljivost — in zahtevajo ne samo popolno inspekcijo, ampak tudi umik sovjetskih bombnikov srednjega dosega s Kube in enomesečno pregledovanje vseh ladij, ki plovejo na Kubo, po zastopnikih Mednarodnega Rdečega križa. Zato z napetostjo pričakujejo sestanek med Kennedyjem in njegovimi

ZDA največjo oviro za napredek svojih dežel, je ta zaradi nesrečne kubanske afere utrpela precejšnjo škodo. Najbolj značilna je morda reakcija levčarskega guvernerja brazilске zvezne države Rio Grande do Sul Leonela Brizole, ki je znan nasprotnik jenkijeve politike v Južni Ameriki. Sprva ni mogel verjeti, da so na Kubi res sovjetske rakete rampe. Toda ko je slišal priznanje Hruščova, je med drugim izjavil: »Ko smo podpirali boj kubanskega ljudstva proti izkoriščanju in socialnim krivicam, proti dominaciji tujih firm in vlade ZDA, nismo bili nikoli pripravljeni sprejeti tega, da se bo Kuba spremenila v satelita Sovjetske zveze.

Tudi v tem tiči nauk za majhne in velike države: raketna oporišča in blokovska pripadnost nikakor niso jamstvo za neodvisnost. Prej narobe.

vsa dela, ki so zajeta v sedanjem programu. Zdej prideta na vrsto vozni centrali v Črnomlju (z 200 številke) in v Krškem (za 300 številke), nato pa končni centrali v Trebnjem in Straži. Vozni centrali bosta povezovali tudi končne centrale v Brežicah, Sevnici in Brestanici, ki bodo imele po 300, 200 oz. 80 številke, pravtako pa bo imela tudi končna centrala v Metliki 80 številke. Novomeška glavna centrala bo kmalu povezana s tranzitno avtomatsko telefonsko centralo v Ljubljani, s čimer bo avtomatizacija telefonskega prometa za Dolenjsko zaokrožena.

Tudi tovariš Jože Gerbec, direktor skupnosti PTT podjetij Slovenije, ki je nato podal strnjeno pregled naporov naših pošt za modernizacijo celotnega PTT prometa, je posebej pohvalil prizadevanja ljudskih odborov v novomeškem kraju za potrebe sodobne telefonije, ki jo moramo razvijati v skladu s povečanjem in razvojem proizvodnje, gospodarstva in družbe. Obrazložil je generalni načrt avtomatizacije telefonske in telegrafске mreže v Sloveniji ter pri tem posebno poudaril pomen nove centrale v Novem mestu. (Zaradi pomanjkanja prostora bomo zanimiva izvajanja tov. Gerbca

v celoti objavili v naši številki, ki bo izšla 28. novembra!)

Tovariš Gerbec je zatem slovesno izročil prometu novo centralo in hkrati odprl tudi razstavo o razvoju PTT zvez od rimskih časov do najnovejših dosežkov domače industrije. Gostje in Novomeščani so si nato ogledali novo ATC, ki je izdelek domače industrije, predvsem za tovarne ISKRA iz Kranja.

Kolektiv PTT podjetja v Novem mestu in novomeški pošti čestitamo k najnovejši pridobitvi in veliki delovni zmagi, hkrati pa želimo, da bi se načrt za popolno avto-

matizacijo telefonije v našem kraju razvijal hitro in v celoti, kakor je predviden!

Britanski minister za obrambo Peter Thorneycroft je izjavil, da bo Velika Britanija kmalu izvedla jedrsko eksplozijo pod zemljo.

V Washingtonu je prispeal za-hodnonemški kancler Adenauer, da bi se s Kennedyjem in drugimi visokimi ameriškim funkcionarji razgovarjal o Berlinu. Čeprav je to vprašanje staro, ga bodo obravnavali v luči kubanske krize, ki je po prepričanju Američanov tesno povezana s berlinskim problemom.

Indijski premier Nehru je zaprosil ZDA za nove pošiljke orožja. Doselej se ZDA pošlele Indiji predvsem lahko orožje v vrednosti 5 milijonov dolarjev. ZSSR je sicer že prej obljubila, da bo poslala Indiji nadvozna reaktivna letala MIG-21 in pomagala graditi tovarno za proizvodnjo teh letal. Doselej se ni odgovorila na Nehrujevo vprašanje, če bo izpolnila obljubo.

Japonski premier Ikeda potuje zdaj po glavnih mestih zahodnoevropskih držav, da bi pri članicah Skupnega trg in v Londonu dosegel manjše olajšave za uvoz japonskega blaga.

Aližinski premier Ben Bela je izjavil, da svedskih posadcev v Alžiriji ne bodo dobili, ampak jih bodo obdelovali v korist vsega. Hkrati je povedal, da namerava država prevzeti petsto tovarov, ki so bile doselej v rokah Evropejcev.

Po prepričljivi zmagi na volitvah je Julius Njerere postal prvi predsednik vzhodnoafriške republike Tanganjike.

Japonska in Kitajska sta podpisali v Pekingu dolgoletni sporazum o blagovni menjavi. Sporazum velja pet let in po njem naj bi se vrednost trgovine med obema državama povečala na sto milijonov dolarjev letno, medtem ko je vrednost te menjave znašala lani 45 milijonov dolarjev.

OZN je zahtevala od Katange, naj se do 15. novembra odzove na sedmi in prizna poslušnost osrednji kongijski vladi v Leopoldvillu. Če Katanga tega ne bo storila, bodo Združeni narodi našli izvajati sankcije proti Combejevemu režimu v Elizabethvillu.

Zahodne države so se baje sporazumele glede ustanovitve mednarodnega organa, ki bo nadzoroval dohodek k zahodnemu Benlusu.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Jugoslovanska mladina je 11. novembra, devetnajst dni pred rokom, izročila namenu spet novih 85 kilometrov avtomobilske ceste »Bratstva in enotnosti« od Osipovice do Paračina. Trak, ki je zapiral cesto, je prerezal predsednik Zvezne gospodarske zbornice in član ZIS Jakov Blažević. Nato je v svojem govoru na zborovanju mladih graditeljev poudaril pomen velike delovne zmage. Med drugim je dejal, da ima avtomobilska cesta ključno pozicijo na poti iz Srednje v Južno Evropo in Bliski vzhod. Zaradi tega bo cesta nedvomno odigrala pomembno vlogo v nadaljnjem razvijanju in izboljšanju dosedanjih odnosov s sosednjimi državami in pritegovanju novih turistov, ki se nam ne bodo več ognili zaradi slabih prometnih zvez. — V pismu, ki so ga prebrali na zborovanju, je tovariš Tito čestital mladim graditeljem k veliki zmagi in se jim v imenu jugoslovanskih narodov zahvalil za dragoceno darilo. Tito je to priložnost izrabil še za to, da dá mladini, kakor zmeraj, dragocen nasvet. V pismu je namreč zapisal, da je nujno, da se naša mladina čim širše vključuje v razgovore o prednačrtu naše ustave. Potruditi se mora, da bi ustava določila dobro spoznala in jih osvojila. Kajti nova ustava v prvi vrsti odpira perspektive prav mladini.

Na seji izvršnega odbora Zveznega odbora SZDL Jugoslavije so obravnavali dejavnosti Socialistične zveze in družbeno-političnih organizacij v ustavnih razpravi in nekatere probleme zaposlovanja pri nas. Po oceni, ki so jo izrekli na seji, so priprave in dosedanj potek razprave o predomutku ustave pokazali, da je ustava obravnavana postala ena najbolj množičnih političnih aktov, kar smo jih zadnje čase organizirali. V zvezi s problemi zaposlovanja pa je izvršni odbor sprejel sklepe, v katerih opozarja, da je treba urejati problematiko zaposlovanja s povečanjem splošne gospodarske dejavnosti, ne pa na račun delovne storilnosti in življenjskega standarda zaposlenih.

Sekretar Centralnega komiteja ZK Slovenije Miha Marinko je v razgovoru s novinarji poudaril potrebo po združevanju gospodarskih

organizacij zaradi racionalnejše in smotnejše proizvodnje, povečanja produktivnosti in razvijanja stvarne industrijske, velikoserijske proizvodnje. Hkrati pa je opozoril, da se zadnje čase skušajo uveljaviti v našem gospodarstvu birokratski in tehokratski postopki, ki groze, da kompromitirajo zdrave in koristne zasnovane modernizacije industrijske proizvodnje. Če niso nosilci integracije sami proizvajalci, če tem niso dokazani njihovi materialni interesi, potem mora taka, od zgoraj povezana, od zunaj vsiljena in neprepričljiva integracija privedi do konflikta s

SPET NOVI KILOMETRI NAPREDKA

samoupravnimi organi. Združevanje od zgoraj omrvičeli interes neposrednih proizvajalcev. Tudi koristnih idej ni mogoče uresničiti, če niso dobro argumentirane. V integraciji ne bi smeli videti samo fuzije podjetij, ampak tudi druge oblike poslovnih odnosov, prek katerih je mogoče uresničiti cilj — racionalizirati, modernizirati in poceniti proizvodnjo. Integracija naj rase od spodaj, iz interesov proizvajalcev na delovnem mestu in v delovnih enotah, svedca podprizmi z analizami, ne pa, da začnemo najprej s streho, pod katero vse našenemo. Najprej je treba začeti urejati vzajemne notranje odnose in potem šele misliti tudi na streho, če bo pokazala praksa, da je sploh potrebna.

Te dni so bili dani v javno razpravo tudi osnutki ustav drugih socialističnih republik — Srbije, Hrvaške, Črne gore, Bosne in Hercegovine in Črne gore. Mimo drugih posebnosti, ki jih mora imeti vsaka republika ustava, pač glede na gospodarske, socialne, kulturne in druge specifičnosti, je v osnutku ustave Socialistične republike Srbije novo to, da se bosta Vojvodina in Kosovsko-metohijska oblast povsem izenačili, kar se kaže tudi v imenu avtonomna

pokrajina, ki je uradni naziv za obe avtonomni enoti.

Na skupni seji gospodarskih odborov Zvezne ljudske skupščine se je začela razprava o gospodarskem planu za leto 1963. V elaboratu, ki so ga izdelali v Zveznem zavodu za planiranje, je glavni poudarek na nadaljnji krepitvi materialne osnove družbe. Plan naj omogoči hitrejši in učinkovitejši usklajanje našega gospodarstva s pogoji, ki jih narekuje mednarodna delitev dela.

Na Bledu je bil štiridnevni seminar o problemih družine in vzgoje. Udeležilo se ga je 200 strokovnjakov najrazličnejših poklicev — socialnih delavcev, pedagogov, psihologov, zdravnikov, medicinskih sester in drugih. Na seminarju je predavala tudi Vida Tomšič, predsednik Ljudske skupščine LR Slovenije.

Pri Kumanovu v Makedoniji se je petega novembra pripetila huda železniška nesreča, ki je terjala 25 smrtnih žrtev, 19 pa jih je bilo poškodovanih. Nesreča se je zgodila, ker so iztirili lokomotiva in pet vagonov — brščas po krivdi železniškega osebja.

Cez nekaj dni bo izšel prvi del tehniškega slovarja slovensščine, ki bo na 600 straneh obsegal črke od A do O s 6300 gesli in nad 70.000 izvedenk. Slovar bo izšel pri Zvezi inženirjev in tehnikov Slovenije.

Odkar obratuje novo beograjsko letališče, ki ima najbolj sodobno radionavigacijsko in telekomunikacijsko opremo, se je povečalo zanimanje tujih letalskih družb za upostavitve stalnih letalskih prog čez Jugoslavijo. Pričakujejo, da bo število letal, ki bodo pristajala v Jugoslaviji v letu 1963, dvakrat večje kakor je bilo letos. Storitve za tuja letala nam bodo prinesla letno poldrugo milijardo deviznih dinarjev.

Zvezni izvršni svet je s posebno uredbo ustanovil Zvezni zavod za cene v nalogu, da opravlja posle kontrole cen proizvodov in storitev. Na seji ZIS so predpisali tudi nove cene celuloze in lesovine, ki so zvišane za 7,4 do 13,2 odstotka v odvisnosti od kakovosti.

Gospodarstvo in notranja graditev ZKS

Zapiski z letne konference komunistov sevniške občine

27. oktobra so tudi komunisti sevniške občine poslušali poročilo svojega občinskega komiteja in referat o bodočih nalogah ZK. Na konferenci so podarili predvsem dve osnovni področji: gospodarstvo občine in notranjo graditev Zveze komunistov.

Osnovna naloga komunistov v občini bo v prihodnjem obdobju vsestransko aktivno delo za krepitev gospodarske osnove tako delovnih organizacij kot občine v celoti. To je hkrati pogoj za nadaljnji razvoj vseh družbenih služb, pri čemer pa morajo komunisti dosledno razvijati socialistične odnose in poglobljati družbeno samoupravljanje, ki je že pognalo lepe korenine. Hkrati je treba seveda povsod skrbeti za pravilno politiko nagrajevanja po delu. V občini so pred komunisti prav posebne naloge glede investicijske politike. Ni vseeno, kaj in kako se bo delalo; namen vsake investicije pa mora biti tudi vključevanje v mednarodno delitev dela — proizvajati bo treba tako blago, ki bo šlo v promet doma in na tujem tržišču. To bo komuniste v občini sililo tudi k razmišljanju o združevanju oz. sodelovanju gospodarskih organizacij.

Na konferenci so ugotovili, da je nujno preiti na združevanje v naslednjih podjetjih: KZ Sevnica-Sentjanž, trgovski podjetji STP in SLOGA, gostinski podjetji Sevnica in Šmarje. Prav tako bo kazalo proučiti, ali so utemeljeni razlogi za združitev konfekcijske LISCA z JUTRANJKO. Združitev Kopitarne in Jugotina zahteva poprejšnjo podrobnejšo ekonomsko analizo. Na konferenci so pravilno poudarili, da združevanje ne sme biti krik mode, temveč mora imeti vsaka združitev tehtne ekonomske raz-

loge, spodbuda za to pa mora priti od delovnih kolektivov.

Razvoj turizma je v sevniški občini na mrtvem tiru. Niso izdelane niti osnovne analize, kakšna naj bi bila bodočnost te gospodarske panoge. Na to so pravilno opozorili; pristojni organi naj bi čimprej predložili zboru proizvajalcev načrt o perspektivnem razvoju turizma v občini.

Škodljiva so nasprotja med vodilnimi uslužbenci in kolektivi v nekaterih podjetjih; ponekod se vlečejo že leta in leta (n. pr. v Mizarski zadrugi), izvirajo pa iz nepravilne razdelitve dela in slabosti osnovnih organizacij ZK, ker takih nasprotij niso sproti učinkovito reševale.

Ko so na konferenci razpravljali o notranjem partijskem življenju v osnovnih organizacijah, so med drugim ugotovili, da so te v zadnjih letih dosegle napredek, še vedno pa imajo razne pomanjkljivosti: delajo preveč po starih, preživelih metodah, brez političnih analiz, ki bi morale biti vedno podlaga za konkretne sklepe in delo. Zato si mora vsaka osnovna organizacija sestaviti predvsem delovni načrt, pri čemer pa je treba redno uporabljati tudi določene metode stalne kontrole. To bo pomagalo, da bodo načrti uresničeni. Velikega pomena pa je seveda tudi, da je v vodstvu organizacije zares najboljši kader. Sploh je treba kadrom posvetiti več skrbi pri izobraževanju, pogumneje pa je treba vključevati tudi v vodstva mlajši strokovni kader ter pravilno uporabljati načela rotacije.

O kadrovske politiki v osnovnih organizacijah so sploh precej razpravljali, prav tako tudi o kadrovanju za občinski komitej. Vse delovne or-

ganizacije in društva morajo sestaviti načrte, koliko kadrov bodo potrebovali v bodoče, to pa bo osnova za tako kadrovske politiko, kot jo je nakazal III. plenum.

Na konferenci so razpravljali tudi o pomenu sprejemanja novih članov v vrste Zveze komunistov, kar je spričo dejstva, da je število komunistov v občini manjše kot pred leti, še posebno aktualno. Mlade člane je treba spremljati pri delu, jih idejno dvigati in jim nalagati le take naloge, da jim bodo zares kos. — Opozorili so na pomen dela komunistov v vrstah Socialistične zveze; tu je treba z delom in osebnim zgledom širiti enotna, napredna socialistična načela in dati pobude za delo drugih organizacij in društev, zlasti za učinkovito poslovanje organov samoupravljanja.

Ko je tekla beseda o aktivih, ki naj postanejo stalna oblika dela, so opozorili, da je treba poleg sedanjih petih aktivov ustanoviti še nove, tako da bodo poslej imeli stalne, občasne, strokovne in terenske aktivne. Hkrati so na konferenci prav posebej opo-

zorili tudi na pomen stalnega izobraževanja vseh komunistov prek različnih oblik, šol in seminarjev.

Bivši člani občinskega komiteja so bili na konferenci pohvaljeni, hkrati pa je bil izvoljen nov komitej ZK. Za novega sekretarja je bil izvoljen Jože Knez, ki zdaj likvidira rudnik Krmelj. Dosedanji sekretar Franc Molan odhaja na novo dolžnost. Predsednik revizijske komisije je Konrad Sajdl, šef gozdne obrata v Sevnici.

Ob konferencah KO SZDL

Po organizirani splošni razpravi o osnutku nove ustave, ki je še vedno živahna med ljudmi, so se začele letne konference krajevnih organizacij, na katerih člani pregledujejo dosedanje delo in oblikujejo načrte za bodoče. V naši občini so bile do sedaj konference v petih krajevnih organizacijah SZDL. Najbolje sta uspeli konferenci na Malkovcu in Studencu, kjer so

kritično ocenili dosedanje delo. Sklepi, ki so jih sprejeli, so konkretni. Konference so bile še v krajevnih organizacijah Drožanje, Vitovec in Razbor.

Zivahne priprave teko tudi v nekaterih drugih krajevnih organizacijah. Tako je na primer odbor krajevnih organizacij Kompolje-Smarčna pripravil predlog za kandidatno listo, ki jo bodo pokazali

vsem članom. Na predlogu ne bodo le imena kandidatov, temveč tudi ostali podatki, ki so pomembni pri oceni kandidata. Ko bodo vsi člani povedali svoje mnenje o predlogu kandidatne liste, se bo odbor ponovno sestel in dokončno sestavljal kandidatno listo za volitve. Domenili so se, da naj poročilo vsebuje opis dosedanjega dela in pomanjkljivosti v delu, kot tudi smernice za nadaljnje delo. Ko so določili datum konference, ki bo 18. novembra ob 15. uri, se niso mogli zediniti, kje naj bi bila. Nimajo namreč svojega prostora in se sestajajo v zasebnih hišah. Radi bi imeli družbeni prostor, pa nimajo za to potrebnih sredstev.

Na letno konferenco se pripravljajo tudi v Murnicah, kjer so se člani dogovorili o akcijskih, ki jih bodo izvedli pred konferenco. Razpravljali so zlasti o pridobivanju novih članov in o pobiranju članarine; člani odbora so si v ta namen že razdelili področja. Zivahne so pripravile tudi v organizaciji Orehovo, kjer nameravajo v bližnji prihodnosti pridobiti družbeni prostor. Krajevna organizacija v Sevnici bo imela konferenco jutri ob 18.30 v gasilskem domu. KO SZDL Loka bo imela konferenco 18. novembra; odbor je že imel dva sestanka, kjer so razpravljali predvsem o kadrovskih vprašanjih.

Občani so v bistvu razumeli vsebino nove ustave, saj potekajo vse priprave in naloge, ki si jih zadajajo, v duhu ustavnih določil. Spoznava, da SZDL ni organizacija nad njimi, temveč je njihova organizacija, kjer se izoblikujejo mnenja in prihajajo smernice tudi od spodaj navgor. A. V.

PO POTREBNEM IN KORISTNEM SEMINARJU V DOL. TOPLICAH

Po končanem seminarju v Dol. Toplicah je bil prejšnjo sredo popoldan še posvet članov izvršnega odbora okrajnega SZDL, predsednikov občinskih odborov in predavateljev. Posvetovanja se je udeležil tudi sekretar OK ZKS Novo mesto inž. Marko Bulc.

Naloga posvetovanja, da bi ocenilo uspešnost seminarja, referatov in raven razprav, ni bila lahka. Strnila se je v mnenje, da je bil seminar vsekakor izredno koristen in potreben, saj so udeleženci razčistili vrsto stališč. Dogovorili so se za najuspešnejše oblike dela, osvežili so osnovna stališča. V kongresa SZDL Jugoslavije in Slovenije itd. Vse tri obravnavane teme so hkrati tudi najaktualnejša vprašanja sedanjega časa. Gospodarsko-politični problemi, vloga in mesto SZDL ter ustava so res zahtevali več časa in temeljit dogovor. Gradivo in razprave kot tudi način dela na seminarju bodo razen tega znatna podpora v sedanjih krajevnih in decembrskih občinskih konferencah SZDL v okraju.

Na posvetu je v razpravi sodeloval tudi sekretar OK ZKS. Med drugim je dejal, da smo lahko v razpravah videli tudi, kje so v Socialistični zvezi člani ZK. Dogovor o tem, da se na nivoju občine ne pogovarjamo, kaj naj katera izmed političnih organizacij dela, temveč kako naj to dela, je bistveno za nadaljnje delo. Če bi se pri delu izogibali praktizmu in drobnjakarstvu ter znali ob vsakem času izluščiti res najbistvenejše vprašanje, bi bili uspehi večji. Ob vsem tem pa je izredno pomembno tudi to, da najdemo vsakokrat mesto in nalogo za organe in družbene organizacije, ki že obstajajo, da jih ne odpravimo, temveč pritegujemo k reševanju najvažnejših problemov.

Skupna ocena udeležencev seminarja in popoldanskega posvetovanja pa je, da bomo končni uspeh seminarja videli pri praktičnem delu družbenopolitičnih organizacij, ki bo ravno v naslednjem obdobju izredno zahtevno in živahno.

Franc Kočevar iz Črnomlja je bil na zadnjem plenumu OSS izvoljen za novega tajnika okrajnega sindikalnega sveta

Prehod na novo delitev stanarin

Taskovna konferenca IS LRS o urbanizaciji, javnih gradnjah in komunalnih gospodarskih vprašanjih, ki je bila pred dnevi v Ljubljani, je bila sklicana na osnovi zelo aktualnih razprav po okrajih, v republikah in še posebno v Luki. Z uvedbo komunalnega sistema se je pri nas začela živahna graditev, s tem v zvezi pa so se pojavili novi problemi. Procesi urbanizacije se stalno veča in se vsako leto preseli v mesta povprečno nad 10.700 ljudi, za katere bi najpo potrebovali 2700 novih stanovanj. Potreba za investiranjem nenehno vedno bolj pojavlja v kmetijskem, šolskem, zdravstvenem, vodno-večno vlogo pa dobiva tudi turizem. Sam dvig življenjske ravni terja tudi novo gradbeno dejavnost, saj se stalno povečuje potreba po garažah in weekendih.

Analiza novih lokacij nam pokaže, da je nad 60 odstotkov malih in nizkih gradenj. Take gradnje povzročajo predvsem gradbeno razdrobljenost, ker občine pogosto pozabljajo na potrebo po gradbenih okoljih. Razen tega nenačrtno gradnje pačijo urbanistične načrte. Nikoli ne bi smeli pozabiti, da ima osnovno važnost pri urbanističnih načrtih ekonomsko vprašanje in pravilna funkcionalna razmesnitel deli, nato šele je na vrsti estetsko vprašanje. Organizacijo urbanističnih načrtov, ki bi morali biti osnova družbenim, in ne obratno, navadno prepustimo projektantskim birojem, ki so s komuno premalo povezani, in skrajno izključno le arhitektom, čeprav bi morali nujno sodelovati tudi ekonomisti, geologi, in ostali. Dosledno bi morali izvrševati predpise o črtnih gradnjah, saj jih trenutno uporabljamo le v skrajni mli.

Stanovnjske gradnje delovnih kolektivov so izrazito kadrovske; stanovanja gradijo te za nove visoko kvalificirane uslužbence. Pri tem podjetja pozabljajo na določene sloje, ki jim namesto novih stanovanj povrnejo potne stroške do njihovih domov. Morda bo imelo največji odjek v javnosti novo plačevanje stanarin v prihodnjem letu. Pri tem ne gre za zvišanje, temveč za razdelitev teh sredstev med amor-

lizacijo in sredstva za popravila. Ta odnos, ki je bil sedaj enak, se mora nujno spremeniti. V novih hišah prva leta popravil navadno ni in si z denarjem za popravila stanovanj izboljšujejo svoja stanovanja, v starih hišah pa s temi sredstvi ne morejo skrbeti niti za vsa popravila. Zato naj bi se vse hiše z ozirom na starost uvrstile v določene kategorije in bi se na ta način tudi obračunavala stanarina. Tako bi najnovjšim hišam ostalo morda le 10 odstotkov stanarin za popravila, stare hiše, ki pa so se že zdavnaj amortizirale, bi obdržale vsa sred-

stva za popravila in vzdrževanje. Zanimivo je tudi vprašanje stanovanj za trišišče. Ker investiramo vsako leto nad 3 milijarde sredstev, bi bila dolžnost stanovanjskih skladov, da bi odkupili ta stanovanja. Za nakup stanovanj naj bi se oajali tudi potrošniški krediti, vendar le za že zgrajena stanovanja. Komunalna gospodarska vprašanja bo urejal nov zakon, ki bo v kratkem predložen. Urediti bo vsa vprašanja o komunalnih napravah, nad katerimi sploh nimamo pregleda, kot je primer z vodovodom. —jk

Z OBCINSKE KONFERENCE ZVEZE KOMUNISTOV V ČRNOMLJU

V delu se kaže aktivnost komunistov

Gospodarski problemi v komuni so bili poglavitna vsebina poročila in razprave na občinski konferenci ZK v Črnomlju. Obdelali so jih kritično in jasno nakazali odgovornost komunistov za hitrejše reševanje številnih zadev, ki jih sproti prinaša življenje.

Razen ugotovitve, da ima veliko število zaposlenih izredno majhne osebne dohode, do sedaj nihče ni podrobno proučeval, kakaj tako nizki osebni prejemki, ali je vzrok temu majhna storilnost ali slaba organizacija dela, delovna disciplina ali pomanjkljivo nagrajevanje? Verjetno vsakega nekaj, razen tega pa v več podjetjih tudi nedokonečane investicije. To bi morali skrbno in prizadevno proučiti v vsaki gospodarski organizaciji, razen tega pa še, kako daleč so prišli v posameznih

podjetjih v razvijanju delavskega samoupravljanja, ki je ključ za hitrejše odpravljanje marsikatere težave. Na polletnih konferencah sindikalnih podružnic so ponekod načelnjali te probleme, vendar čisto brez navzočnosti vodilnih ljudi podjetja in tudi večine komunistov, ki so prvi poklicani, da se z močjo prepričanja bore za napredna stališča v vsem družbenem dogajanju.

V razpravi so opozorili, da so ljudje tako glede plana kmetijstva kot problematike podjetij čisto premalo obveščeni, zato pri reševanju nalog ne sodelujejo tako, kot bi bilo potrebno. Navedli so, da občinski zbor proizvajalcev še ni našel poti do neposrednih proizvajalcev, da bi jih seznanil s problemi komune, da bi od njih sprejel predloge in pripombe. Še vedno se

vse preveč dokončno odloča na okrajnih, občinskih in drugih forumih, ne da bi bili pri tem upeščevani predlogi občanov. Bela krajina je enotno gospodarsko, politično in kulturno področje, zato mnogim ni razumljivo, da sta v njej dve občini, čeprav so interesi obeh povsem istovetni in imata številne družbene službe že tako skupne.

Razvoj gospodarstva v občini terja nadaljnje investicije, zlasti za dograjevanje in izpopolnitev obstoječih podjetij. Hkrati s razvojem proizvodnje pa rastejo potrebe po strokovnih kadrih. Vključevanje v mednarodno menjava zahteva kvalitetno proizvodnjo, za to pa so potrebni strokovno usposobljeni proizvajalci. Stevilne težave s kadri izhajajo tudi iz nepravilnega odnosa do strokov-

njakov, kar je že večkrat prišlo do izraza. Na izobraževanje strokovnih kadrov ni mogoče gledati drugače kot na stroje, kar zadeva investiranje. Razen tega je potrebno imeti do strokovnjakov pravičen odnos, treba je pravilno ceniti njihovo delo in jim omogočiti primerne življenjske pogoje. Med te sodi v prvi vrsti stanovanje.

Glede razvoja kmetijstva so naglasili nujno potrebo po hitrejšem vključevanju obdelovalnih površin in ravninskih predelov in organizirano proizvodnjo. Gozdarska služba je na področju občine dobro zastavljena in je ne bi kazalo spreminjati. Glede Združevanja sorodnih podjetij je v občini nekaj razprav, vendar se razvijajo na napačnih osnovah. Pri tem premalo sodelujejo kolektivni podjetji, ki so edini pristojni sprejemati sklepe glede spojitve ali priključitve.

Turizem postaja iz leta v leto tudi v Beli krajini pomembnejša dejavnost. Komu-

nisti ne bi smeli mirno gledati, kako se ne izvajajo predpisi, ki zadevajo lepo podobo naselij, zlasti Črnomlja. Ko bo izboljšana cestna zveza z Belo krajino, je računati na nagel razvoj turizma, na kar se je treba stalno pripravljati.

Kritična ocena dela komunistov v vsem dogajanju v komuni, ki se je zrcalila v poročilu in razpravi na občinski konferenci, je dokaz, da člani ZK poznajo probleme in se zavedajo odgovornosti, ki jo imajo pri njihovem reševanju. Za še uspešnejše uveljavljanje v bodoče pa morajo strniti sile, najti skupno stališče v vseh zadevah in nastopiti enotno, ko gre za koristi delovnih ljudi. To pa pomeni nenehni boj za čim večjo in čim cenejšo proizvodnjo dobrin in za socialistična načela v delitvi.

Ob koncu konference so izvolili 19-članski občinski komitej ZKS, ta pa je za sekretarja izvolil tovariša Milana Malčiča.

Nalijmo si čistega vina!

Na sestankih po vaseh teče živahna razprava o osnutku zvezne ustave. Zanimivo je, da se kar naprej ponavljajo v razpravi vprašanja o lastništvu, zaposlovanju tuje delovne sile, dedovanju in podobnem. Mnogi kmetje in obrtniki postavljajo ta vprašanja, ker pri branju osnutka niso vsega razumeli, precej pa je tudi takih, ki bi na vsak način radi odkrili v ustavi nekaj, česar v njej ni. Preberejo, vidijo črno na belem, da je zagotovljena kmetu pravna trdnost njegovega gospodarstva, na drugo uho pa vlečejo parolo: »Nič več ne bo naše, vse nam bodo vzeli.« — Tako je tudi z nekaterimi obrtniki. Prav dobro razumejo, kako je z zasebno obrtjo, toda po vsej sili hočejo odkriti, kot pravijo, med vrsticami skorajšnje nacionalizacije obrti. In tako naprej.

Pa si danes oglejmo, kako je v resnici s prihodnostjo zasebnih kmečkih gospodarstev in zasebne obrti ali pa, kako bo z dedovanjem, ali bo sploh še mogoče zaposlovati tujo delovno silo itd. Pri tem bodimo drug do drugega odkriti in nekateri posamezniki naj nikar spet ne iščejo, kaj sem zapisal med vrsticami, ker slepmišenja v mojem sestavku ne bo. Temu, kar želim, bi lahko rekli tudi: Nalijmo si čistega vina!

Najprej se zaustavimo pri vprašanju: ali je zemlja splošna dobrina? Jaz si to tako razlagam: če zemlja ni splošna dobrina, potem tudi pšenica, ki raste na njej, ni namenjena za splošno prehrano vsega človeštva, ampak samo za kruh tistim, ki pšenico pridelujejo. To kajpak ni pravniška razlaga. To sem pojasnil poljudno ali, kakor pravimo, po domače. Hotel pa sem povedati tole: zemlja je splošna dobrina, ker na njej pridelujemo hrano za vso družbo, ne samo za nekatera. Tega pojma torej ne smemo povezovati z lastnino. Zemlja je v večini lastnina zasebnih kmetov, toda za to ni nič manj splošna dobrina. Zemljiške površine so po na-

ravi namenjene kmetijski proizvodnji, zadovoljevanju potreb delavcev in kmetov, ne glede na to, ali stopajo za plugom na njivi ali pa izdelujejo platno, da ne bi hodili ljudje nagl po svetu, ali pa učijo v šoli, da bi znali kmetije izračunati, koliko meri posestvo. Prav zato pa ima družbena skupnost vso pravico zahtevati od lastnikov te zemlje, naj ne mislijo samo nase, ampak tudi na tiste, brez katerih družba tudi ne more obstajati. Kakor si lahko kmet komaj predstavlja svoj dom brez elektrike in kavo brez sladkorja pa življenje brez radia in oranje brez železnega lemeža ter nedelje brez časnika, tako tudi delavec ne more živeti brez hrane. Zato seveda ni vseeno, ali kmet pridelava na zemlji, ki bi lahko dala trideset metrskih stotov pšenice, komaj osem ali samo nekaj več mernikov. Družba bo spoštovala pravico do lastnine na zemljo, toda od nosilca te lastnine bo terjala, da iz zemlje iztisne čim več, ne samo zase, ampak še za vse tiste, ki brez hrane tudi ne morejo živeti, kakor kmet ne more brez dobrin, ki jih sam ne izdeluje.

Kmetje smejo imeti lastninsko pravico na obdelovalno in gozdno zemljišče.

No, in kaj je z lastninsko pravico na obdelovalnem in gozdnem zemljišču? Osnutek zvezne ustave je dovolj jase, saj je v njem zapisano dobesedno: Kmetje smejo imeti lastninsko pravico na obdelovalnem in gozdnem zemljišču, katerega največja površina se določa z zveznim zakonom, ter lastninsko pravico na delovnih sredstvih v mejah in pogojih, ki jih določa zakon. Zakon o zemljiškem maksimumu poznamo: po njem največja površina obdelovalne zemlje, ki je lah-

ko v zasebni lasti, ne sme presegati deset hektarov. Ali bo tako tudi v prihodnje? Na to vprašanje odgovarja predsednik ustavne komisije tovariš Kardelj: »Naši družini ni potrebno, da v perspektivi nakaže kako nadaljnje zmanjšanje zemljiškega maksimuma za individualna kmečka gospodarstva.«

Morda koga moti temeljno načelo, ki obvezuje družbeno skupnost, da ustvarja pogoje za socialistično preobrazbo kmetijstva? Toda ko prebere-

mo to, nikar ne prezirimo še nadaljevanja, namreč:

»Družbena skupnost varuje z zakonom določeno maksimum zemljiške lastnine kmetov ter načelo prostovoljnosti glede njihovega združevanja in glede njihovih gospodarskih razmerij z delovno organizacijo, na primer kmetijsko zadrugo.« Le kaj to pomeni? Čisto preprosto to, da se naša družbena skupnost, ki teži k napredku, ne more odreči ustvarjanju ugodnih, to je takih pogojev, ki bodo spodbujali najnaprednejšo kmetijsko proizvodnjo, seveda tudi prek kooperacije, predvsem pa s širjenjem družbenih zemljišč. Toda pri tem družbena skupnost ne bo uporabljala sredstev prisiljevanja, nobene nacionalizacije ali kolektivizacije sovjetskega tipa. Delovni kmet ima zagotovljeno pravno stabilnost položaja svojega kmečkoga gospodarstva. Če se kljub ekonomskemu interesu, ki se spodbujata h kooperaciji z zadrugo, da bi z njenim sodelovanjem obdelal zemljo na sodoben način in da bi pridelal čim več, ne bo hotel odločiti za koopera-

Razmejitev: kaj je trud osebnega dela in kaj sad izkoriščanja tuje delovne sile?

Se o zasebni obrti. Osnutek določa, da smejo občani v mejah in pogojih, ki jih določa zakon, z osebnim delom in s svojimi delovnimi sredstvi opravljati dejavnosti, ki temeljijo na polklicnem, strokovnem ali drugem osebnem delu. Torej: od nikoder ne grozi nacionalizacija obrti, kakor se nekateri po nepotrebnem strašijo. Samostojni obrtnik ima možnost, da se prostovoljno odloči: ali bo delal sam s sredstvi osebnega dela ali pa se bo po ustrezni poti vključeval v socialistične družbene odnose. To z drugo besedo pomeni, da se bo obrtnik lahko odločil, ali želi svoje privatne firme ali pa se bo vključil v socialistično obrt.

Kaj pomeni to? — Sam s sredstvi osebnega dela? To pomeni, da ne sme zaposlovati tuje delovne sile. Dokler namreč obrtnik ne zaposluje tuje delovne sile, če nikogar ne izkorišča, je tudi njegovo delo sestavni del svobode dela, ker izpolnjuje enake obveznosti do družbene skupnosti kakor delavec v kateri koli drugi socialistični družbeni delavnici. Zaposlovanje tuje delovne sile pa ni nič drugega kakor izkoriščanje človeka po človeku, mezdno delo, ki ga želimo izkoreniniti iz naše družbe. Obrtnik, ki si je na primer sam izdelal vilo in kupil najlepši avtomobil, ne more reči, da je to trud njegov rok. To je lahko trud potrošnikov, ki so morali zaradi pomankanja določenih predmetov ali storitev plačati vsako ceno, ali pa trud pomočnikov in vajencev, ki jih je obrtnik zaposloval. To v prihodnje seveda ne bo več mogoče. Ustava pa tudi glede zaposlovanja tuje delovne sile določa, kot pravi, da se sme na področju kmetijske proizvodnje ter obrti in drugih podobnih dejavnosti, ki jih opravljajo občani s svojimi delovnimi sredstvi, v mejah in pogojih, ki jih določa zakon, izjemoma dovoliti pritegnitev dopolnilnega dela drugih delavcev. Zakaj ta izjema? Po mojem mnenju zato, ker vseh kmetov in vseh obrtnikov ni mogoče

cijo, bo pač delal sam. Pri tem ga ne bo nihče oviral, razen z zahtevo družbene skupnosti, da obdela svoje zemljišče intenzivno in racionalno ter da izpolni svoje obveznosti do družbe.

Kdo ima lahko traktor ali kombajn?

Zakon točno določa, kakšna delovna sredstva so lahko lastnina zasebnega kmeta. Razumljivo je, da to ne more biti traktor ali kombajn. Zakaj? Zato, ker so to še taka delovna sredstva, ki omogočajo izkoriščanje. Zakaj tudi če bi kmet lahko kupil kombajn, z njem ne bi imel kaj početi samo na svojem zemljišču, ampak bi nujno delal usluge. Vsa sredstva za proizvodnjo in družbeno delo pa so lahko samo družbena last, s izjemo tistih sredstev, ki jih po zakonu smejo imeti kmečka gospodarstva in obrtne delavnice. To pa so lahko samo delovna sredstva osebnega dela, ne pa na primer traktor ali kombajn. Take stroje imata lahko zadruga in družbena kmetijsko posestvo.

metali v en koš. Včasih se narava dela zahteva pritegnitev dodatnega dela, na primer: poklic kovača in še marsikatero obrtnika. Tako je tudi v času letve, košnje in podobno. V obrti včasih že sama narava dela in tehnologija onemogočata takojčno samo osebnemu delu. Toda tudi v teh primerih, ki jih bo določil zakon, bo mogoča samo pritegnitev dopolnilnega dela drugih delavcev, ne pa izkoriščanje. Na tem področju do družbene skupnosti budna in bo izrijala izkoriščanje tudi s administrativnimi ukrepi, če bo to potrebno. Nihče pa se ne bo obregnil ob sadove osebnega dela — v okviru kmečkoga gospodarstva ali obrti — ne bo pridobljeno z izkoriščanjem tuje delovne sile.

Dedujem lahko, toda ne cele vasi...

Dolžni smo tudi odgovor na vprašanje o dedovanju. Menim, da so tudi tu stvari jasne. Osnutek pravi takole: Zajamčena je pravica dedovanja. Nihče ne sme imeti na podlagi dedovanja v lasti več nepremičnih in delovnih sredstev, kot je to določeno v ustavi ali zakonu. — Preprosto bi si to določilo lahko razložili takole: zakon omejuje zemljiški maksimum na deset hektarov. To pomeni, da nihče ne sme imeti na podlagi dedovanja v lasti več kot deset hektarov obdelovalne zemlje. Zakon tudi določa, koliko stanovanj oziroma stanovanjskih hiš ima lahko v lasti posameznik. Z dedovanjem ni mogoče imeti v lasti več kot stanovanjsko hišo v dveh stanovanjskih ali tremi manjšimi stanovanji, ali družinsko stanovanjsko hišo in eno etažno stanovanje v bloku, ali največ dve etažni stanovanji v blokkih, kakor to določa obstoječi zakon. Nadalje: ustava določa, da so vsa sredstva za proizvodnjo in družbeno delo družbena last. Na podlagi dedovanja torej ni mogoče imeti v lasti velikih strojev ali česa podobnega. In tako dalje.

Včasih so preganjali napredek

Na koncu še nekaj o ustavnih določbi, po kateri se z zakonom lahko predpiše obvezno združevanje individualnih

proizvajalcev ali njihovo sodelovanje z določeno delovno organizacijo, da se v njihovo skupno korist izvedejo me-

horacijska dela ali bolje izkorišča zemljišče, na katerem se bila takšna dela opravljala, ali kadar to terja poseben družbeni interes na področju gojitve in uporabe gozdev ali na področju pospeševanja kmetijske proizvodnje. V tej določbi je nekaterim ljudem na vasi še najbolj jasno tisto, kjer piše — v njihovo korist. To korist so mnogi že občutili, na primer pri izvedbi melioracijskih del itd. Manj jasna se nekaterim zdi družbena korist in iščejo v njej nekaj, kar preži v zasedi in čaka na priložnost, da bo lahko planilo po privatni lastni. Toda ta strah je nepotreben, čisto odveč, rekel bi, celo smešen. Ne smemo namreč spregledati besede posebna družbena korist. To torej ni kakršnakoli korist, ki si jo izmisli nekdo v zadrugi, češ: Posebna korist terja, da se kmetje obvezno združijo ali da obvezno sodelujejo z zadrugo. Posebna korist je čisto nekaj drugega. To je nekaj podobnega kot na primer izgradnja velike tovarne. Ali lahko nekaj lastnikov zemlje prepreči zgraditev tovarne, za katero obstaja poseben družbeni interes, da stoji na njihovem zemljišču? Ali bi lahko preprečili, da bi potegnili traso avtomo-

bilske česte drugod, ne skoz Dolenjsko? To seveda ni mogoče. Včasih so posamezniki lahko preganjali napredek, ki se je ponujal z železnico ali tovarno, danes pa to ni več mogoče in tudi nikomur ne pride na misel.

Tako pa je tudi z družbenim interesom na področju pospeševanja kmetijske proizvodnje. Na primer: industrijskemu središču je treba zagotoviti redno preskrbo z živili. V bližini obstaja kombinat, ki pa svoje naloge, namreč preskrbovati mesto s potrebnimi kmetijskimi pridelki, ne more zadovoljivo opravljati, ker nima dovolj zemlje, ker modernizacijo proizvodnje ovirajo vmesne zasebne parcele itd. V tem primeru bi po mojem mnenju družbeni interes terjal obvezno združevanje ali vsaj sodelovanje zaradi pospeševanja kmetijske proizvodnje, da bi zagotovili redno preskrbo bližnjega mesta, na primer z mlekom, zelenjavo, povrtnino itd.

Tako, pri kraju smo. Upam, da sem odgovoril na zastavljena vprašanja, seveda ne pravno, ampak tako, po domače, da bi se lahko razumeli.

JANEZ BUČA

Pohvala tudi krvodajalcem v Črmošnjicah

Krvodajalska akcija je v Črmošnjicah naletela na popolno razumevanje. Prejšnji teden se je prijavilo kar 35 ljudi. Kri so darovali: Ivan Lubej, Janez Šebenik, Hendrih Bokan, Anica Šebenik, Stane Arnuš, Ivan Zupančič, Justa Trpljan, Rade Džordžević, Tončka Lipar, Milka Jerčin, Hašim Mehrovič, Ljuba Turk, Marija Snuk, Pepca Haler, Angela Stare, Bara Trubkovič, Alojz Meden, Marija Obreza, Branka Obreza, Alojz Rogelj, Marija Rauh, Katica Safar, Anton Rauh, Dragica Kobe, Marija Krašev, Marija Knez in Alojz Kovačič. Vsem krvodajalcem se v imenu odbora RK najtopleje zahvalujemo.

Anica Fabjan

Mladi v IMV o ustavi

35 mladincev in mladink v novomeški IMV se je 7. novembra udeležilo razprave o osnutku zvezne ustave, ki jo je za mlade proizvajalce organiziral mladinski aktiv v tem podjetju. Mladince je najbolj zanimal tisti del 37. člena, ki govori o pravici volitev v organe upravljanja pri gospodarskih organizacijah. Vprašanje se je nanašalo na vaje, ki se niso izpolnili 18 let in pri podjetju niso v rednem delovnem razmerju, ampak v učni dobi. Med drugimi so precej zanimanja

sporožila vprašanja, kakšno vlogo zagotavlja ustava sindikalnim organizacijam v podjetjih, kako je po ustavi urejena politika kreditiranja in drugo. Razprava v IMV pomeni uvod v razprave mladih proizvajalcev in upravljalcev v gospodarskih organizacijah.

V Krki so spet raki — ali bodo tudi ostali?

Po izjavi predstavnika ribiške zveze okraja Novo mesto so bile letos vlozene velike investicije za pospeševanje ribištva v dolenskih rekah. Med drugim so v Krki med Zagradom in Žužemberkom spustili približno poldrogotono postvri in začeli smotno urejevati ribogojnico na tem območju. V Krki se je prav tako pojavilo 3.000 rakov, ki so jih začeli gojiti s namenom, da bi obnovili slove te reke. Kot je znano, so pred desetletji v Krki raki popolnoma izumrli.

Delovni sestanek članov Društva knjigovodij

V soboto dopoldne bo v Novem mestu (II. nadstropje vajenske šole) delovni posvetovalni sestanek vseh članov Društva knjigovodij. O pravih za sestavo zaključnih računov za leto 1962 bo predaval Vido Bevc, glavni finančni inšpektor IRS.

Vloga republike

kljuje iz skupne koristi delovnih ljudi in komun

V uvodniku, ki smo ga objavili v zadnji številki na prvi strani in v katerem smo na kratko povzeli nekatere misli iz referata predsednika republiške ustavne komisije Mihe Marinka, smo kakšno stvar le mimogrede omenili. Upoštevati je treba, da smo objavili v prilogi celoten tekst osnutka in referat Mihe Marinka. Zaradi tega je pač jasno, da računamo s tem, da bodo naročniki posegali po tem gradivu, si v njegovo pomočjo razjasnjevali nejasnosti in iskali odgovore na vprašanja, ki jih zanimajo. No, vseeno homo skušali v sestavkih, ki jih začnemo objavljati v današnji številki, poljudno razložiti nekatere ustavne določbe. Če nam to ne bo uspelo tako, kakor bi želeli, bomo hvaležni za vsako opozorilo. Pa tudi sicer bi želeli več namigov zastran našega pisanja o ustavnem gradivu, kje smo pomanjkljivi, katera področja zamarjamo, ali morda

naš posluš za ustavno razpravo na terenu ni dovolj lenak itd.

Danes bi želeli razjasniti vprašanje: kakaj se krepi vloga republike? Bojimo se namreč, da bi kdo utegnil razumeti to krepitev tako, kakor da gre za neko centralizacijo, v nasprotju z zdravimi in naravnimi težnjami po krepitvi delavskega samoupravljanja in družbenega upravljanja. Vendar ni tako. Krepitev vloge kljuje iz skupnih interesov vseh delovnih ljudi in komun oziroma delovnih organizacij. Večje vloge republike ne bo imela na področjih, kjer to ne bi koristilo hitrejšemu razvoju komun in delovnih organizacij. Večja vloga republike kljuje iz takih skupnih interesov, ki neogibno, zaradi logike notranjega razvoja družbe terjajo večjo skladnost v razvoju. Tako na primer v prihodnje ne bi bil mogoč skladen razvoj komun, če republika ne bi imela večjih materialnih možnosti in če ne bi mogla zagotoviti potreb razvoja najrazličnejših ustanov splošnega pomena za vso republiko. Zato osnutek zagotavlja republiko tako materialno osnovo, ki bo omogočala izvršitev vseh tistih splošnih družbenih nalog, ki jih je zaradi svoje narave mogoče uspešno in racionalno urejati le v merilu celotne republike. Toda to ne bo nič manj prispevalo k utrjevanju komunalnega sistema.

Ogledno si dve taki izredno pomembni točki, kjer bo lahko republika vplivala na

hitrejšo uresničevanje vse bolj zahtevnih in zapletenih nalog, ki jih poraja razvoj gospodarstva na višji stopnji. Prvo tako torišče je znanost oziroma usklajanje znanstvenega in raziskovalnega dela, ki terja večjo skrb republike. Bil bi naivni, če bi mislili, da je uspešen razvoj znanosti in tehnike mogoč le v mejah komun in delovne organizacije. Gotovo so koristni tudi znanstveno-raziskovalni laboratoriji pri večjih podjetjih, sedaj jih je žal malo, toda znanstveno in raziskovalno delo mora biti širše — v okvirih potreb nacionalnega razvoja. Zaradi tega je seveda potrebno, da republika zagotavlja potrebe razvoja institutov in organizacij, ki pospešujejo racionalizacijo in produktivnost v gospodarstvu. To pa je nekaj, kar ne izključuje ekonomskih interesov komun in delovnih organizacij, ampak jih, nasprotno, povezuje v širše nacionalne interese. Naš hitrejši gospodarski razvoj, ki je pogojen z ustreznim mestom v mednarodni delitvi dela, ne bo mogoč brez napredka tehnologije, hitrejšo modernizacije, ali bolje, avtomatizacije naše industrije, brez integracije v proizvodnjo, h kateri nujno sili razvoj znanosti in tehnike, ki pa zaveda še vedno na pregraje primitivnosti in lokalizma. Prav tu bo imela republika pomembno vlogo, namreč, kot je dejal Miha Marinko, pri razvijanju takih integracijskih procesov v pro-

izvodnji, ki bodo zanimivi in koristni za vse udeležence.

Drugo torišče družbene dejavnosti, ki po staja čedalje bolj pereče in kjer se krepi vloga republike, je urbanizem. Večje pristojnosti urbanistične službe bodo služile ohranjanju podobe pokrajine, ki ima idealne pogoje za razvoj turizma. Pa ne samo to. Potrebna so tudi večja prizadevanja po čuvanju agrarnih površin za modernizirano kmetijsko proizvodnjo. Torej dve zahtevi časa, ki pa sta hkrati tudi klic prihodnosti, kateri moramo zapustiti dediščino: Ne izkazati naravne podobe pokrajine! Ne brez glave zamjševati agrarnih površin, ki bodo z naraščanjem prebivalstva in življenjskega standarda čedalje bolj dragocene! — Pristojnosti republiške urbanistične službe bodo služile tudi racionalni lokaciji industrijskih proizvodnih obratov. Zasnove novih industrijskih objektov morajo namreč upoštevati izredno naglico, ki nosi razvoj znanosti in tehnike. Na svetu je že mnogo dosežkov, ki jih še nismo osvojili, a vsak dan dodaja še nove in nove. Na področju urbanizma so, skratka, problemi skupni, prav tako na torišču znanosti in znanstveno-raziskovalnega dela, zato res ne bi bilo prav, če bi jih vsaka komuna reševala različno in po svoje, ampak je treba videti koristi nacionalnega in širšega razvoja, v njem pa seveda tudi svoje interese.

Novomeška gimnazija na poti reforme

V začetku šolskega leta so prvi razredi gimnazije v Novem mestu začeli pouk po novem učnem načrtu. Predmeti, ki so bili zajeti v starem učnem načrtu, so pridobili še umetnostno vzgojo in tehnični pouk. Vsi učni načrti pa so se močno izpremenili. Profesorski zbor in šolski odbor sta bila postavljena pred težko nalogo. Za nove zahteve ni bilo na razpolago niti dovolj učnih pripomočkov, niti dovolj učnih moči. Toda že pred 5. septembrom se je marsikaj izpremenilo in uredilo. Na razpisana mesta za posamezne predmete se je javilo dovolj učnega kadra, le za telesno vzgojo ni bilo mogoče dobiti stalnega učitelja; zato si je šola pomagala s honorarnimi učnimi močmi. Tako je kadrovska vprašanja na šoli rešena. Nove predmete: glasbeno vzgojo in likovno vzgojo so prevzeli strokovnjaki, gimnazija dobiva iz centra za estetsko vzgojo v Ljubljani diafilme, reprodukcije in drugo, kar je potrebno za na-

zorni likovni pouk, za glasbeno vzgojo pa si pomaga z lastnimi gramofonskimi ploščami in magnetofonskimi posnetki, tako da je ta del pouka dosegel maksimalno višino. Presenetljivo je tudi zanimanje dijakov za ta področja, kar pa ni čudno, saj živa podoba doseže več kot beseda.

Gimnazija se je že lansko leto pripravljala na reformo in je skušala utrditi pogoje za verifikacijo. Literarno zgodovino dopolnjujejo predavatelji s filmi o slovenskih pesnikih in pisateljih, ki jih izdela Zavod za šolski film v Ljubljani, zanimanje pa vzbujajo tudi recitacije pesni in proze z gramofonskih plošč, ki jih je zavod dobil iz Zagreba. Naraslovi predmeti so dodali obstoječim učilom še učila za fiziko za področje elektronike in mehanike, za pouk atomistike pa služi 30 diafilmov, kupljenih v Beogradu. Prirodoslovni pouk bo obogaten z malimi japonskimi mikroskopi, ki se bodo lahko uporabljali pri eksperimentiranju. Tako ima šola še kar precej dostopnih učil.

Marsikdo pa bo vprašal, kako je s tehnično vzgojo, saj gimnazija nima niti delavnice niti svojih strokovnjakov za to področje. Res je, ta del pogojev, ki so potrebni za verifikacijo, je prizadejal profsorskemu zboru in šolskemu odboru največ skrbi in je zah-

ni (vzgoji) izobrazil gimnazijcev in da se posvetujejo o tem, s čim lahko podjetja pomagajo.

Laško rečemo, da se je zbral tega dne v gimnazijski zbornici ves za vzgojo mladih zainteresirani tehnični svet našega mesta. Razprava je bila plodna in zanimiva. Tehnični strokovnjaki so soglašali z mnenjem republiškega sveta za šolstvo, da gimnazijec ne more zapustiti gimnazije kot strokovnjak neke stroke; če bi to hotel, bi se vpisal na srednjo tehnično šolo. Šolski zavod pa, ki ga bo obiskoval, mu mora dati poleg izobrazbe v zgodovini, književnosti, tujih jezikih in naravoslovnih predmetih ter matematiki tudi njegovi starosti primerno tehnično izobrazbo, da ne bo zaostajal. Sprejet je bil sicer, naj bo gimnazijec deležen sodobne, torej tudi tehnične izobrazbe. Pripravljenost strokovnjakov, da bi pomagali, je bila izredna.

Ze nekaj dni po tem posvetovanju se je sestala posebna komisija, v kateri so bili profesorji in tehnični strokovnjaki. Ta naj bi presodila, katere stroke naj bi se vpeljele v I. letnik gimnazije, sestaviti pa je morala tudi potrebne učne načrte. Tako se je lahko že prvega oktobra na gimnaziji v Novem mestu začel pouk kovinsko-strojne stroke, gradbene stroke, elektrotehnične in tekstilne stroke. Pouk so prevzeli strokovnjaki iz podjetij in strokovnih šol. Vodstvo vaješke šole je z vsem razumevanjem odstopilo v uporabo svoje delavnice, del učencev odhaja na gradilišče in transformatorsko postajo, tisti pa, ki so deželni sedaj še teoretičnega pouka iz tekstilne stroke, bodo odšli v tekstilno tovarno.

Tako je gimnazija z delom svoje funkcije zadostila pogojem, ki so potrebni za verifikacijo. V prvem letniku naj bo po navodilih republiškega sveta za šolstvo pouk še v delavnicah šol ali podjetij, prihodnje leto pa bo gimnazija že pošiljala svoje dijake na proizvodno delo v podjetja. Za prvi letnik so bili minimalni pogoji doseženi, prihodnja leta pa bo morala gimnazija dobiti svoje delavnice, opremo in orodje, kolikor ne bo skupno s drugo ustanovo izpopolnila s svojimi materialom delavnic kake strokovne šole, s katero bo sodelovala. Morja bo lahko uporabljala delavnice podjetij, če bo to potrebno.

Gimnazija ima svojo starbo, toda v njej sta dve šoli. Moderni pouk zahteva eksperimentalno delo, zato pa so potrebni ustrezni prostori, predvsem laboratoriji. Nekaj tega je že v šoli, toda oprema zahteva popolno modernizacijo. Delo otežkoča tudi popoldanski pouk, saj imajo učenci po predmetniku 7 do 8 ur pouka dnevno.

Profesorski zbor in šolski odbor optimistično gledata na prihodnost. Ob pomoči ustanovitelja in vseh mladini naklonjenih ljudi bodo lahko prihajali iz gimnazije ljudje s široko splošno izobrazbo, katere važen element je poleg humanistične tudi tehnična izobrazba. Če se bodo po končanem šolanju odločili za tehnični poklic, ne bodo tehnokrat, marveč bodo vedeli, da je vse njihovo delo namenjeno le ljudem; če pa se bodo odločili za humanistično smer, ne bodo pogrešali tehnične izobrazbe kot dela splošne izobrazbe.

PALMA KASESIK

DESETI LETNIK SLOVENSKEGA IZSELJENSKEGA KOLEDARJA

Izšel je Slovenski izseljenški koledar, ki z letnikom 1963 slavi svojo desetletnico. Koledar prinaša na 288 straneh vrsto člankov, reportaž in leposlovnih sestavkov ter 212 fotografij. Izredno zanimivo pisani sestavki in lepe ilustracije še bolj zblizujejo bralce, ki jim je koledar namenjen, z rodno grudo, njeno zgodovino, naravnimi lepotami in bogastvom. Med zajetnim gradivom bodo našli tudi veliko zanimivosti, zaradi česar bodo koledar še raje jemali v roke. — Koledar bo naročnikom v evropskih deželah razposlan še v novembru, rejaki onstran oceana pa ga bodo prejeli v prvi polovici decembra. Interesenti ga lahko še naročijo pri SLOVENSKI IZSELJENSKI MATICI V LJUBLJANI, CANKARJEVA 1/II, p. p. 169.

Koroški oktet v Trstu

Ob koncu septembra je v Trstu gostoval vokalni ansam-

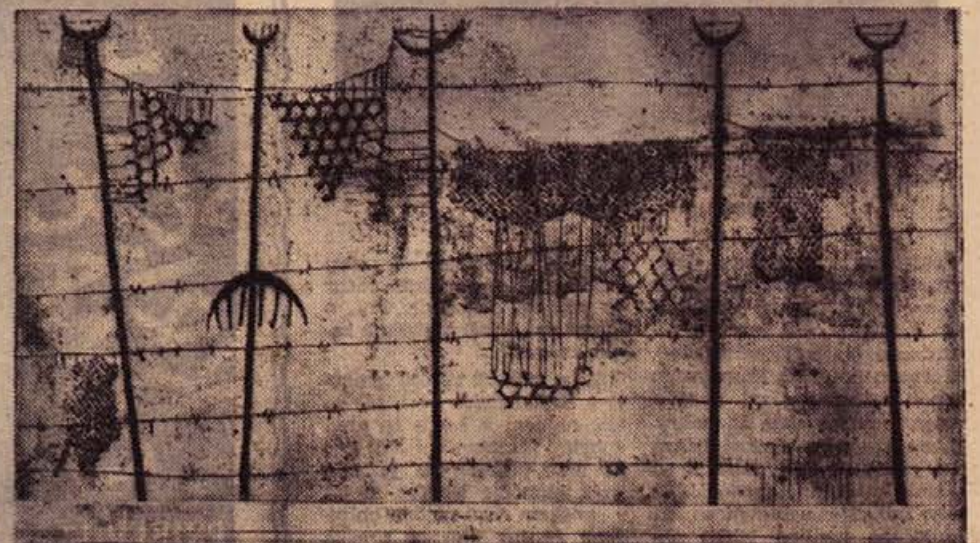
bel Koroški akademski oktet iz Ljubljane. Spored narodnih in umetnih pesmi raznih narodov so izvajali v Križu in Bazovici. Dan kasneje so nastopili v novem slovenskem klubu v Trstu.

Saganova filmski scenarist

Mlada francoska pisateljica Francoise Sagan se je zadnje čase posvetila življenju slav- nih zapeljivcev in so po njenem scenariju že posneli film »Landry». Pred kratkim je začela pisati nov scenarij o Casanovi. Film bo verjetno režiral Claude Chabrol.

OBIŠČITE UMETNIŠKO RAZSTAVO V KOSTANJEVICI

Drnovem, v Dobravi nad Senovim, Oštercu, Kostanju, Velikem Kamnu, Anžah, Malem Kamnu, Brestanici, Dovikem, v Bravju v Gorjancih, Reštanju, Dolenji vasi, Dolenjem Lesovcu in drugod. Ka-

Bogdan Borčič: TABORISCE (1958)

Miro Kugler: OST IN MREZA (visoki tisk, 1962)

Občni zbor bi bil lahko kvalitetnejši

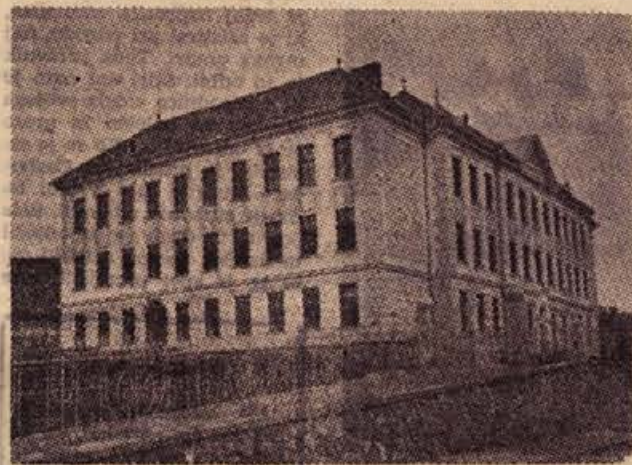
10. novembra so se v brežiškem Prosvetnem domu zbrali člani sindikalne podružnice prosvetnih in znanstvenih delavcev k letnemu običnemu zboru. Predsednik podružnice Rado Drnač je v poročilu zajel vse probleme, ki jih je reševal upravni odbor sindikalne podružnice. Ta se je v glavnem ukvarjal s pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov in v ta namen sklical 20 raznih sej in posvetovanj. Poročilo je poudarilo, da je razumevanje ObLO in predsednika Milana Sepetavca za financiranje šolstva vredno pohvale, čeprav zaradi pomanjkanja sredstev več problemov niso mogli rešiti. Nadalje je predsednik omenil člene 35, 36 in 37 Zakona o šolstvu ter pripomnil, da ti po njegovem mnenju in mnenju drugih prosvetnih delavcev kvarno vplivajo na tiste učence, ki nimajo interesa za boljše ocene, ampak so zadovoljni, da lahko napredujejo v višji razred. Ob zaključku poročila se je dotaknil osnutka ustave FSRJ in naglasil, da bi jo morali razlagati v vseh višjih razredih osemletke in v gimnaziji. Glede pravilnika o delitvi osebnih dohodkov je pripom-

nil, da so ga sprejela vse šole v brežiški občini razen osnovne šole Brežice I, ki s pravilnikom ne soglaša.

V razpravi je več članov obravnavalo 35., 36. in 37. čl. Zakona o šolstvu. Ugotovitve kažejo, da bo treba učencem, ki lahko po teh členih napredujejo v višji razred tudi z negativnimi ocenami (te učence imenujejo »členarje»), dodatno pomagati in jih smotro vzgajati. K sodelovanju bodo pritegnili tudi starše, jih obiskali na domu ali pa poklicali v šolo. Ob taki pomoči bi bil uspeh nedvomno boljši. Nekateri so pripomnili, da učni načrti niso povsod najboljši ter da bi morali težje učne načrte zahtevati predvsem za pouk matematike v višjih razredih. V razpravi so menili, da bi kazalo v šestih razredih uvesti pouk moralne vzgoje. Ko so razpravljali o združitvi medobčinskega Pedagoškega centra v Krškem v en skupni zavod, ki naj bi bil v Novem mestu, so se izrekli proti združitvi, ker bi sodelovanje s pedagogi zaradi prevelike oddaljenosti zavoda zamrlo, na drugi strani pa bi zahtevalo veliko večje stroške. Enakega mnenja sta tudi sveta za šolstvo pri ObLO Brežice in ObLO Videm-Krško.

Čeprav je bila razprava o omenjenih vprašanjih še kar živahna, bi lahko spregovorila še o marsikaterem drugem.

Sekretar obč. komiteja ZK Vinko Jurkas je pripomnil, da bi morali razpravljati o vlogi prosvetnega delavca kot družbenega delavca in samostojnega upravljavca. Med naštevanjem problemov ni nih-

Poslopje novomeške gimnazije ob otvoritvi leta 1912

č spregovoril o organih družbenega delavca in samostojnega upravljavca. Med naštevanjem problemov ni nihče spregovoril o organih družbenega upravljanja in samoupravljanju v šolstvu. Premalo so se pogovorili tudi o bodočih nalogah, o boljši kvaliteti dela in nadaljnjem izobraževanju. Skratka, občni zbor bi lahko bil kvalitetnejši.

Albin Mlinar

Naročite DOLENJSKI LIST sorodnikom v tujini — hvaležni vam bodo za pozornost!

Ljudi marsikaj zanima o novi ustavi

V videmsko-krški občini so bili pretekli teden že drugi zbori občanov, na katerih so bila postavljena vprašanja o osnutku nove ustave. Opaziti je bilo, da so bili ti sestanki nekoliko slabše obiskani, pa tudi razprave niso bile tako pestre.

V Krškem je nekaj nad 20 volivcem odgovarjal na vprašanja Stane Nuncič. Vsa vprašanja so bila postavljena na prvem sestanku. Nepojasnjeno je ostalo vprašanje, kakaj osnutek določa, da se z zakonom lahko predpiše obvezno združevanje zasebnih proizvajalcev ali njihovo sodelovanje z določeno delovno organizacijo, in je v istem členu hkrati navedeno, da je članstvo individualnih proizvajalcev v združenih prostovoljnih. Večina je bila mnenja, da gre tu za nerodno formulacijo. Vsekakor bo treba volivcem tudi to vprašanje pojasniti.

Na Bučerci je bil med drugim govor o pravicah šolanja. Navzoči so vprašali, kakaj prejemajo nekateri študentje dobro situiranih staršev visoke stipendije, medtem ko se morajo otroci staršev z manjšimi dohodki v večini primerov zadovoljiti z majhno stipendijo. Navzoči so tudi razpravljali o gospodarjenju v kmetijskih združenjih in o drugih lokalnih problemih. Na vprašanja je petnajstim udeležencem odgovarjal Stane Kukovič.

Na Gori pri Krškem so se ljudje odločno zavzeli za večjo druž-

beno kontrolo v našem gospodarstvu.

V Kostanjevici bi moral biti sestanek 4. novembra, vendar zaradi majhne udeležbe sestanka ni bilo. Krajevna organizacija SZDL po vsej verjetnosti ni gnala zainteresirati ljudi za razpravo o novi ustavi.

Nekaj nad 100 ljudi se je zbralo na zboru občanov na Senovem. Občani so odobrvali določilo, da nima nihče pravice podpisati ali priznati v imenu Federativne socialistične republike Jugoslavije kapitalizacijo ali okupacijo države. Druge posebne razprave ni bilo.

Zanimivo, da se je sestanka na Senovih udeležilo 15 mladincev in samo 5 odraslih. V glavnem so se zanimali za pristožnost krajevnih skupnosti, komun, okrajev in republike ter za vlogo občana kot proizvajalca v tej skupnosti. Razpravo je vodil Franc Dragan.

V Velikem Podlegu je 46 ljudi z zanimanjem spremljala pojasnila Jožka Bajca. Prav gotovo bi sestanek še bolje uspel, če ga ne bi motil Alojz Jurečič, ki je moral na zahtevo navzočih zapustiti dvorano.

V Armeškem se je 31 občanov zanimalo za pravice in dolžnosti občana, za volilno pravico in način volitve, za rotacijo, samoupravljanje v gospodarskih organizacijah in za vprašanja s področja kmetijstva in gozdarstva. Odgovarjal je Andrej Kovadič.

V Prusnji vasi je navzoče v glavnem zanimalo, ali bo prišlo do združenja kmetijskih površin tudi v hribovitih naseljih in kako bo zajamčena svoboda odločitve. Na vprašanja je odgovoril Martin Cimerman.

Razgovor v Malem Mraševem je dobro uspel. 36 občanov je postavilo vprašanje o svobodi proizvodnje, o organizaciji sodišč, o lastništvu nepremičnin in o odnosih družbe do zasebnih kmetijskih proizvajalcev. Občani so tudi menili, da komisija za prošnje in pritožbe pri ObLO ne izpolnjuje svojih nalog.

Prav gotovo bi 37 udeležencev zbora občanov v Gorenjem Leskovcu o ustavi več razpravljalo, če ne bi bili prizadeti pri kategorizaciji gozdov. Tako pa se je v glavnem razprava sukala ob tem problemu. Ljudje namreč menijo, da je sedanja kategorizacija gozdov krivična; zato so že zaprosili gospodarski oddelek ObLO, naj presodi njihovo zahtevo. Vsekakor bodo morali pristojni čimprej rešiti sporno vprašanje.

Tudi v drugih krajih občine so bili zbori občanov. Postavljena so bila v glavnem vprašanja (dedovanje, zemljiški maksimum itd.). Ze drugič so bile razprave tudi na

DOPIŠUJTE V DOLENJSKI LIST!

»TALIDOMIDNI« PROCES V BELGIJI Umor iz usmiljenja

150 novinarjev iz različnih držav prisostvuje procesu — Prvič v belgijski zgodovini: televizijske kamere v sodni dvorani

Predzadnji ponedeljek se je pred sodiščem v belgijskem mestu Liège pričel proces proti Suzanni Vandeput, članom njene družine in zdravniku dr. Jacquesu Castersu. Suzanne je obtožena, da je umorila svojo 7 dni staro hčerko, in to po posvetovanju z zdravnikom in drugimi člani svoje družine. Mala Corinna je bila kot ena mnogih žrtev talidomidna rojena brez rok.

Proces, ki je vzbudil v belgijski javnosti ogromno zanimanje, bo verjetno eden najsopornejših procesov v pravo sodni zgodovini.

Obtoženim očeta sodišče premisljen umor. Prvotno so nameravali zastopirati malo Corinno s posebnim strupom, ki ga je v ta namen predpisal dr. Casters, vendar tega sredstva niso uporabili, ampak so ga zametali z močno dozo uspavalnih praškov. Tehnično gre torej za umor na podlagi zastripitve, izvršen v soglasju med več osebami, »moralno« pa je to talidomidni proces, kot so ga

krstili belgijski časopisi. Z drugo besedo je to proces proti materi, ki je stala pred težko odločitvijo: ali naj pušči živeti otroka spačka ali pa naj ga usmrti in s tem reši trpljenje?

Ni lahka naloga, ki jo bo te dni moralo rešiti belgijsko sodišče, niti ne naloga sedmih odvetnikov, ki branijo obtožene. Kmalu potem, ko so zaprli Suzano Vandeput, je neki belgijski časopis objavil anketo, katere rezultat je bil, da je 16 tisoč udeležencev ankete oboje spola in različne starosti odobravalo dejanje nesrečne matere; le 900 od njih jo je obsodilo.

Kako je prišlo do umora? 22. maja tega leta se je rodil v Liègeu otrok ženskega spola, katerega gornje okončine so bile zelo kratke, v obliki tujjenjih plavuti. Ferdinand Colpel, otrokova stara mati, je tedaj naprosila zdravnika, ki je asistiral pri porodu, naj otroka umori. Toda zdravnik je tudi porodnica videla svojega otroka: od bolečin in groze se je onesvestila. Ko se je zavedela, je prosila dr. Castersa: »Umorite jo! A tudi tedaj je zdravnik odklonil. Šele po šestih dneh se je odločil in napisal recept, a takoj nato se je spet premislil: »Ne

nesrečnega otroka, na njegovo bodočnost, fizično in moralno trpljenje. Mislim sem, da to moram storiti, in ne kesam se, da sem to storil.«

To so dejstva. Ob njih se bosta te dni borili obtožba in obramba. Sedemnajst prič bo stopilo pred sodnike; med njimi je nekaj slavnih zdravnikov. Pravosodna bitka, ki ni tako izredne važnosti, kar zadeva sam sodni potek, pa bo zaradi svoje tragične človeške piate prav gotovo odjeknila izven sodne palače v Liègeu po Belgiji, po vsem svetu.

Nemogoče

Angleško turistično predstavništvo v Torontu je prejelo pismo s kratko in jadrnato zahtevo: »Prosimo vas, da nam pošljete fotografijo evropskega skupnega tržišča...«

Tole je dva in pol metra visoki Libijec Sulejman Nashmush

Velikost in radost

Dva in pol metra je visok največji človek na svetu. S to višino je potolkel vse svinske rekorde Libijec Sulejman Nashmush, ki živi na neki rimski kliniki. Vendar se tega rekorda niti najmanj ne veseli, ker mora zaradi nenavadno nagle rasti že leto dni bivati v bolnišnici, kjer uživa posebno nego nekega rimskega profesorja.

Ko je bil Sulejman star osem let, so pri njem prvič opazili močne pri delovanju žlez. Dogajalo se je, da je Sulejman dobesedno preko noči zrasel za tri do štiri centimetre. Rimskemu zdravniku pa je uspelo zavreti Sulejmanovo rast toliko, da zraste le kakšen centimeter na mesec.

Sedaj je zdravljenje skoraj zaključeno. Veliki Libijec upa tudi, da je našel zase primerno poklic: rad bi namreč postal profesionalni igralec kosarkarskega moštva. Neko društvo v bližini Firenc mu je že poslalo ponudbo, ko je zvedel za njegovo željo. Res je sicer, da bo Sulejman žogo s lahkoto vrgel v tož, vprašanje pa je, če bo njegov organizem zmogel vse druge napore, ki jih terjata hitra in dinamična igra.

Se nekaj podatkov o velikani: čevlje nosi številka 66, poje štirikrat več kot normalen ročni delavec, potrebuje posebno pohištvo, zlasti posteljo in stole, zato ne gre nikoli v kino, ker so vrste med sedeži zanj veliko preozke. Celo za polet preko Sredozemskega morja je moral plačati poldrugovozovnico.

Pes več vreden kot človek

Reševalec ob južnoanglijski obali Nick Jonston je pred nedavnimi rešil žensko in psa, ki sta se utapljala. Društvo za zaščito živali je izplačalo Jonstonu pet funtov sterlingov, Društvo za reševanje ljudi pa mu je dalo kot nagrado za rešitev ženske samo en funt sterlingov...

Salomonska sodba

Sodišče v Los Angelesu je pred nedavnimi razsodilo v korist štirim belcem salomonsko sodbo. Štirje obsojenci so v Los Angelesu streljali na skupino črncev s puščicami, ki so jih pihali skozi steklene cevi. Sodišče jih je obsodilo, da morajo v prihodnjih mesecih obiskovati večerne tečaje v zgodovini črnstva v ZDA. Sodniki pa se s tem niso zadovoljili, ampak so odločili, da morajo obsojenci opraviti izpit iz te snovi najmanj z dobro oceno, sicer bodo kljub temu romali za zapane.

KU SI OBETAMO OD TURIZMA (kaj mu vse moramo dati!)

Predsednik OLO Novo mesto Ludvik Golob je bil na sklicu posvetovanju o razvoju turizma v novo leto. Razgovora so se poleg predstavnikov sveta LRS — Nika Belopavlića, inž. Vehovarja, bogatim udeležili predstavniki OLO, predsedniki lokalnih okrajnih gospodarskih zbornic, direktorji PIT in gostinskih podjetij, predstavniki lovskih in ribiških organizacij in drugi. Osnutek programa za razvoj je obrazložil načelnik oddelka za gospodarski razvoj OLO Marko Ivančič.

Programa predvlastno v našem okraju niso uveljavili, ampak so imeli za glavno nalogo, da na teh objektih skupno okrog 2,6 milijard, 80 odstotkov teh sredstev bi porabili že v letošnjem letu. Na ta način bi se v letu 1970 zgradilo 78 ležišč v hotelih, 200 ležišč v turističnih postojankah na 860, številu na 2800; se pravi, naša država bi morala vsako leto rešiti le najmanj 1000 potrebami naših turistov in zdravilnikov.

Še nekaj podatkov o velikani: čevlje nosi številka 66, poje štirikrat več kot normalen ročni delavec, potrebuje posebno pohištvo, zlasti posteljo in stole, zato ne gre nikoli v kino, ker so vrste med sedeži zanj veliko preozke. Celo za polet preko Sredozemskega morja je moral plačati poldrugovozovnico.

Seveda to še ni vse, ker se je treba zlasti zavdati, da je donosen le tisti turizem, ki gre za veselo družino, ki je v našem okraju še ni doživela takega procveta, kot bi ga lahko z ozirom na pogoje. Da bi rešili nalogo, kot so bile navedene v poročilu, je potrebno:

- zagotoviti sredstva, ki se bodo uporabljala izključno za izboljšanje turističnega prometa in s tem v zvezi za ureditev vseh objektov, ki jih predvideva program;
- prikazati gostinstvu njegovo izredno važno vlogo v razvoju turizma, kar je v prvi vrsti odvisno od poslovanja lokalov, da midjo gostu vse od razvedrila do udobnega počitka, sposobnosti kadrov in drugih stvari, ki naj privabijo gosta;
- urediti ceste, jih asfaltirati in sodobno opremiti z reklamami, telefonskimi govornicami in vseni pripomočki, ki naj gostu omogočijo, da bo kar najhitreje izvedel, kar želi, in po naj-

• Sevnica občina namerava v doglednem času postaviti nov hotel v Sevnici in povečati turistične postojanke na Lisci, Malkovcu in drugod.

• V programu trebanjske občine je vrsta nalog, ki bi jih bilo treba opraviti v turistične namene. Radi bi zgradili turistično naselje blizu avtomobilske ceste, uredili Malo Loko, Čatež, Mirno, Mokronog in druge privlačne kraje. V prvi vrsti pa bodo popravili ceste iz Trebnjega v dolino Mirne.

• V občini Videm - Krško bodo uredili Kostanjevico —

kraji poti prišel v kraj, ki ga namerava obiskati itd. — Izboljšati odnos do PIT prometa, ki ga danes ne moremo ločiti od katerekoli gospodarske in negospodarske panoge. Ker se zavedamo, kakšnega pomena je PIT služba, s čim se peča in kaj nudi, bomo morali gostom omogočiti, da se vseh vseh, kjerkoli želijo, poslužujejo vseh uslug, ki jih ta služba nudi.

• s tem v zvezi razpravljati, da se čimprej osnuje komisija pri OLO, ki bo proučevala skupne interese cestnega, železniškega in PIT prometa v luči turističnega razvoja;

• poskrbeti za reklamo, ki naj zajame vse kraje, obkajne in znamenitosti, ki so privlačni za gosta.

Seveda to še ni vse, ker se je treba zlasti zavdati, da je donosen le tisti turizem, ki gre za veselo družino, ki je v našem okraju še ni doživela takega procveta, kot bi ga lahko z ozirom na pogoje. Da bi rešili nalogo, kot so bile navedene v poročilu, je potrebno:

• zagotoviti sredstva, ki se bodo uporabljala izključno za izboljšanje turističnega prometa in s tem v zvezi za ureditev vseh objektov, ki jih predvideva program;

• prikazati gostinstvu njegovo izredno važno vlogo v razvoju turizma, kar je v prvi vrsti odvisno od poslovanja lokalov, da midjo gostu vse od razvedrila do udobnega počitka, sposobnosti kadrov in drugih stvari, ki naj privabijo gosta;

• urediti ceste, jih asfaltirati in sodobno opremiti z reklamami, telefonskimi govornicami in vseni pripomočki, ki naj gostu omogočijo, da bo kar najhitreje izvedel, kar želi, in po naj-

• Sevnica občina namerava v doglednem času postaviti nov hotel v Sevnici in povečati turistične postojanke na Lisci, Malkovcu in drugod.

• V programu trebanjske občine je vrsta nalog, ki bi jih bilo treba opraviti v turistične namene. Radi bi zgradili turistično naselje blizu avtomobilske ceste, uredili Malo Loko, Čatež, Mirno, Mokronog in druge privlačne kraje. V prvi vrsti pa bodo popravili ceste iz Trebnjega v dolino Mirne.

• V občini Videm - Krško bodo uredili Kostanjevico —

TUDI NAJMLAJŠI DOBRO POZNAJO PROMETNE PREDPISE!

Brežice, Sevnica, Škocijan...

- Kaj odločajo predpisi o vlečenju motornih vozil?
- Do kakšne starosti lahko vozimo otroke na kolesu in kako mora biti v takem primeru kolo opremljeno?
- Kakšne so dolžnosti uporabnika ceste ob prometni nesreči, ki jo zagleda na cesti?

Dve delnici in fant iz Artič stiskajo v roki listič z vprašanji in zanesljivo, čeprav nekoliko raztrgano odgovorjajo na vprašanja, ki jim jih je sestavil znani radijski napovedovalec Marjan Kraji. Stroga, skoraj nekoliko mraha komisija za njima, miza, obložena s harmoniko, kolesom, radijskim aparatom, fotoaparatom, smučmi in ostalimi stvarmi za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na vprašanja, ki jim jih je predložila komisija za najboljši ekipe in občinavo, ki so je povezovalo v eno z vsako ekipo na odru, bi ustvarilo še tako rutinirane tekmovalce. Zato ni čudno, da je marsikateri tekmovalci ekip osnovnih šol iz nasega okraja zaradi trepetljivega odgovorjati na

Usmeritev naporov v izkoriščanje rezerv

Poročilo in razprava na občinski konferenci ZK v Brežicah sta pokazala, da je na področju občine največ neizkoriščenih rezerv v kmetijstvu in turizmu. Pri obravnavi gospodarskih problemov so zajeli tudi druge gospodarske dejavnosti v občini.

Široko zastavljen program razvoja kmetijstva v občini je imel do sedaj premočno podporo naprednih političnih sil, predvsem komunistov. Pri razlagi programa kmetijstva na zborih občanov ni bilo čuti vloga članov ZK, v več primerih pa jih ni bilo niti

ovire med drugim otežkočajo izvajanje obsežnih nalog kmetijstva.

V delovi dohodka je bil na področju občine dosežen napredek, prav tako v uveljavljanju delavskega samoupravljanja, vendar ne v vseh področjih. Značilen primer je podjetje VINO, kjer komunisti niso vedeli za nepravilnosti v podjetju; ko so zanje zvele, pa niso takoj dosegli skupnega in enotnega stališča. Resni notranji problemi so tudi v podjetju KOVINA na Bizeljskem, v obratu IMV v Brežicah pa so člani kolektiva slabo seznanjeni s problematiko celotnega podjetja in perspektivo lastnega obrata. Tudi nagrajevanje v obratu ni dovolj proučeno. Dokaj uspešno pa je uveljavljanje komunistov v podjetju Prevoz, kar se kaže tudi v dobrem gospodarjenju. Tudi v Tovarni pohištva je pri reševanju perečih zadev modernizacije in povečanje proizvodnje s od-

ločno usmeritvijo na zunanji trg čutili vlogo političnih sil s komunisti na čelu.

Na konferenci ZK v Brežicah pa niso podrobneje prikazovali uspehov dela političnih sil, čeravno v občini niso majhni. Zlasti po IV. plenumu CK ZKJ se je aktivnost zavestnih političnih sil v občini močno povečala, vendar so na konferenci menili, da se ni še dovolj. Se so v vrstah ZK ljudje, ki molče, ko bi bilo potrebno nastopiti s prepričevanjem in z jasnim naprednim stališčem. Premalo se komunisti uveljavljajo kot enotna politična sila na sestankih SZDL, zborih občanov, v kolektivih, društvih in organizacijah. Ni dovolj, da se član ZK samo strinja s smerjo našega družbenega razvoja, za ta razvoj se je treba tudi boriti povsod, kjer komunisti živijo in delajo.

Poglavitna prizadevnost članov ZK v brežiški komuni, kot so jo začrtali na konfe-

renci, bo usmerjena v boj za rentabilno proizvodnjo, za pravilno nagrajevanje vsakogar po delu, za nadaljnje utrjevanje samoupravljanja ob istočasnem proučevanju možnosti za sodelovanje med podjetji na osnovi ekonomskih koristi. Rentabilnost proizvodnje pa mora biti prilagojena zunanjemu trgu. Komunisti v brežiški občini se bodo odločno zavzemali, da se njihovo gospodarstvo vključi v mednarodno menjavo dobrin, v kateri vidijo perspektivo za nadaljnji razvoj gospodarstva. V ta namen pa je treba pritegniti vse občane.

Novi, devetnajstčlanski občinski komite ZKS s sekretarjem Vinkom Jurkasom na čelu, ki so ga izvolili na konferenci, si bo zlasti prizadeval, kot so naglasili, doseči še večjo aktivnost vseh članov ZK ter njihovo enotno stališče pri vseh vprašanjih, ki jih prinaša vsakodnevni boj za socializem.

Ob podelitvi pokalov in diplom najboljšim ekipam sindikalnih podružnic brežiške občine ob letošnjih delavskih športnih igrah (Foto: Baškovič, Brežice)

BREŽIŠKE VESTI

navzočih, če pa so bili, se niso oglašali, da bi podprli uresničenje programa. Na konferenci so naglasili, da imajo pri izvajanju programa razvoja kmetijstva manj težav z lastniki zemlje, ki jim je kmetijstvo edini vir dohodka, kot s tistimi lastniki, ki so tudi v delovnem razmerju.

Pri odkupu zemlje pa so tudi številne težave zaradi administrativno - birokratskega postopka. Zemljišče, ki ga gospodarska organizacija name-rava odkupiti s kreditom iz natečaja, mora poprej pregledati posebna komisija banke, predtem pa mora gospodarska organizacija predložiti katastrski izris parcel ter še karto v velikosti 1:25. Kredit se odobrava le za ceno 9 do 12 dinarjev za kvadratni meter, kar je znatno manj, kot je dejanska tržna cena dobre zemlje. Take administrativne, čisto neživljenjske

Obvestilo prebivalcev brežiške občine

Obveščamo prebivalce občine Brežice, da je občinski ljudski odbor Brežice od 7. novembra 1962 dalje UKINIL DELJENI DELOVNI ČAS OB SREDAH. Od tega dne dalje je ob sredah normalen delovni čas od 7. do 14. ure. Od 8. novembra 1962 je uveden pri upravnih organih ObLO nedeljen delovni čas od 7. do 16. ure, ki velja samo za potke. V bodoče lahko stranke prihajajo v pisarne ObLO ob petkih do 16. ure, da opravijo svoje zadeve. Iz pisarne občinskega ljudskega odbora Brežice

Posvetovanje mladih komunistov

Občinski komite LMS Brežice je s 1. oktobrom razpisal letne konference po vseh aktivnih na območju občine Brežice. Priprave za konference so v teku. To je razvidno predvsem iz predvolilnih sestankov, ki jih je kmeto že več aktivov LMS. Razprave na aktivih so konkretno, saj mladina načelno probleme, o katerih ni še nikoli diskutirala. Še zmeraj pa je problem glede kadrov in vodstev aktivov LMS. Tu bi morali odigrati glavno vlogo mladi komunisti. Med njimi pa je čutili delno nezainteresiranost ali pa neodgovornost. V primer navajamo sestanke mladih članov ZKS, katerega se je udeležilo samo 18 članov od 58 povabjenih. Od manjkajočih se je 10 članov opravičilo.

Posvetovanje pa je kljub temu uspelo, saj so prisotni razpravljali o najkonkretnjših problemih posameznih aktivov. Tako so razpravljali o aktivu LMS v Kapelah in Globokem in pršli do sklepa, da je nujno potrebno, da začne mladi člani ZKS s temeljitim delom v LMS. Zadolžili so nekaj članov za delo v aktivih. Upamo, da se bo kmalu pokazal uspeh.

Mladina kaže vse večje zanimanje za konkretne probleme komune in podjetja, zato je nujna vse večja povezanost z ostalimi političnimi silami na posameznih področjih. Le tako bo mladina dosegla tisto mesto, ki ji v naši socialistični družbi pripada.

Ivan Petekinec

Previdnosti naj se pridruži še obzirnost! V vaše dobro bo, če olajšate promet. To pa boste dosegli, če boste mislili tudi na druge.

Osnutek ustave v vseh sindikalnih podružnicah

Da bi tudi v brežiški občini seznanili proizvajalce z določili zvezne ustave, ki ureja in oblikuje družbeno-ekonomsko ureditev, položaj delovnega človeka in delovne organizacije z vsemi odnosi na področju gospodarjenja, samoupravljanja in drugih družbenih odnosih, bomo imeli v naši občini predavanja pri vseh delovnih kolektivih oziroma njihovih sindikalnih podružnicah. Predavanja bodo od 12. novembra do 25. decembra po naslednjem razporedu:

- Rudnik Globoko, 21. dec., Železniška postaja Brežice 15. nov., skupaj z Železniško postajo Dobova in Sekcijo za vzdrževanje prog Brežice; Podjetje za popravilo voz, Dobova, 23. dec.; Cestno podjetje - obrat Brežice 13. dec., KZ Brežice 12. dec.; KZ Bizeljsko 20. nov.; Agroservis - Brežice 14. nov.; Gradbenik - Brežice 16. nov.; VGS Dolenjske - obrat Brežice 14. nov.; Opekarna Brežice 23. nov.; Ljudska potrošnja - Brežice 19. nov.; Krka - Brežice 19. nov.; Vite - Brežice 23. nov.; Zdravilišče Čateške Toplice 15. nov.; Petrol - skla-

- dišče Brežice 21. nov.; Pletilnica - Dobova 16. nov.; Posavje - Brežice 21. nov.; Mizarstvo - Dobova 16. nov.; Obrtno kovinsko podjetje - Dobova 17. nov.; Kovina - Bizeljsko 18. nov.; Tovarna pohištva - Brežice 22. nov.; KGP (pri vseh obratih) 17. nov.; ObLO Brežice 16. nov.; Sodišče in javno tožilstvo 20. nov.; Splošna bolnica 19. nov.; Zdravstveni dom 24. nov.; Narodna banka 12. nov.; Zavod za socialno zavarovanje - podružnica Brežice 22. novembra; IMV - obrat Brežice 14. nov.; Kolodvorska restavracija 15. nov. in Komunalna uprava pri ObLO 16. novembra skupaj z uslužbenci ObLO.

Turistični dinar še ni dovolj cenjen

Turistično olepševalno društvo v Črnomlju je na zadnji seji obširno razpravljalo o razvoju turizma v komuni. Ko so govorili o možnostih za razvoj te panoge v komuni, so mislili predvsem na mlakovo dolino Kolpe, Mirno goro, belokranjske zidanice,

bogat ribolov, lov na divjad (zlasti lov na medvede, jele, srne), umetnost belokranjske domače obrti, šege ljudi itd., kar je neprecenljivo bogastvo črnomaljske komune. Vse to ne bo dovolj izkoriščeno, dokler ne bo dograjena cesta iz Novega meška skoz Metliko v Črnomelj. Vendar cesta ni edina ovira. Tako se je zgodilo, da je bil Camping na Vinici ob obisku gostov zaprt, goste pa so odpravili z avtomobili. Med njimi je bilo največ hrvaških turistov in tujevc. Prihodnje leto bo marsikaj drugače. Gostilnice »Kolpos« bo treba ukiniti in ustanoviti močno go-

stinski podjetje, ki bo turistom kaj več nudilo. Za to so vsi pogoji. Manjka le sposobnih ljudi in dobre volje.

Turista privablja dolina Kolpe, naravne lepote okrog Vinice in v vsej črnomaljski komuni, divjad, lov, ribolov. Izdelki belokranjske domače obrti so za turista svojevrstna zanimivost. Turistično društvo bo izdelalo več vrst razglednic z motivi naravnih lepote, znamenitosti in turističnih objektov. Za ima društvo premočno članov (komaj 70), predvsem premočno mladino. Tudi tu je torišče za dejavnost mladinske organizacije.

Smo za združitev kovinskih strok ali proti njej?

Predstavniki BELTA, LICA in KOVINARJA so na skupnem posvetovanju razpravljali o združitvi vseh treh podjetij. Na posvetovanju so sklenili, da bodo vsa tri podjetja obravnavala predlog na svojih delavskih svetih.

Alli je v Črnomlju upravičen obstoj treh podjetij kovinske stroke, o tem je težko izreči sodbo. Pravilno sodbo o združitvi bi dale temeljite analize in ekonomski rezultati pred združitvijo in po njej, tako menijo predstavniki teh podjetij. V ta namen bo vsako izmed treh podjetij imenovalo svojo strokovno komisijo, ki bo vsaka v svojem podjetju proučila, kaj bi podjetje z združitvijo pridobilo in kaj izgubilo. Tako pripravljene analize bodo osnova za razpravo na delovnih svetih podjetij. Nismo za združitev samo zaradi združitve, ampak za tako združitev, ki bo ekonomsko utemeljena. Samo boljša organizacija dela, boljša prodaja proizvodov, zmanjšanje proizvodnih stroškov in povečanje dohodka bo odločale o združitvi.

BO RES KDO ŽRTEV?

Po vsej verjetnosti bo, ČE SE PODRE MOST NA PRI-

MOTSKU. Kdo ve, kako dolgo bo še trpeli leseni most lahko kljuboval naglo naraščajočemu prometu! Kdo bo odgovoren za to, če bo nekoga dne avtobus s potniki in mostom vred zaplaval po Lahinji, če se bo tovorni avto s težkim bremenom ustavil šele na dnu Lahinje? Prometni millčnik tov. Bandelj si je z gradbenim strokovnjakom ogledal most. Oba menita, da je skrajni čas, da se zgradi novi most. Prav bi bilo, da bi njun predlog padel na plodna tla, preden pride do nesreče.

»KOVINAR« v zadnjem trimesečju

Na seji delavskega sveta podjetja »Kovinar« v Črnomlju so razpravljali tudi o doseženih proizvodnih rezultatih v tretjem trimesečju. Letos so dosegli realizacijo 31.174.000, lani v istem razdobju pa 50.768.000 din. Skoraj pri enaki proizvodnji so letos znižali osebnih dohodke za 3 odstotke v primerjavi z lanskim letom. Na osnovi pravnika o delitvi čistega dohodka znašajo osebni dohodki 92 odst. in skladi 8 odst. Ugotovili so, da so letos znatno porasle zaloge podjetja. Glede na to, da imajo malo obratnih sredstev, bodo morali v bodoče skrbeti, da bodo imeli na zalogi le najnujnejši material.

MAUSARJEVE URŠKE Z GORENJIH LAZ NI VEČ MED NAMI

Kakor je tiho in skromno žival, tako se je prejšnjo nedeljo za vedno tiho poslovila od nas Mausarjeva ali po domače Plutova Urška iz Gorenjih Laz, ki je žival zadnja leta v Kašči pri Semčju.

Rodila se je 1. marca 1880 v Plutovi hiši na Gorenjih Lazah. Ostala je na domačem posestvu in se leta 1920 poročila z Lojzeto Mausarjem. Čeprav je bilo njuno življenje trdo, sta lepo živela v miru vse do 1941, ko so Italijani zasedli domovino. Takrat pa so se tudi nad Gorenjimi Lazami pojavili črni oblaki. Ze jeseni so oba navdale črne

slutnje zaradi vojnih dogodkov.

Ob ustanovitvi 1. belokranjske čete oktobra 1941 so se pojavili na Gorenjih Lazah prvi partizani, ki so jih pri Plutovih in Šobarjevih gostoljubno sprejeli. Gospodar jih je posabil v hišo, Urška pa jim je pripravila toplo večerjo. Čez nekaj dni so se zopet vrnili. Najedli so se in odšli spat. Dobro uro kasneje so prišli Italijani in začela se je velika tragedija. Zjutraj je ostalo pogorišče in grobišče. Okoli hiše je ležalo 20 mrtvih partizanov, na dorišču pa gospodar Lojze. Urški so Italijani šele drugi dan dovolili, da ga je mrtvega prenesla v hišo in ga položila na mrtvaški oder.

Spomin na zavedno slovensko ženo bo ostal trajno naš.

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

D. F.

Ali smo lahko zadovoljni z uspehi?

Letošnja akcija na področju telesne vzgoje gre h koncu. Sleherna šola zbira točke za uvrstitev na boljše mesto, storjeno delo se ocenjuje. Tako je tam, kjer je bilo res kaj narejenega, ker so imeli sredstva in možnosti. Na žalost marsikje ni tako. Zato bom navedel nekaj kritičnih pripomb.

Ali smo lahko zadovoljni z opravljenim delom? Ali je bi-

sredstev. Ali niso tudi ti otroci prav tako potrebni vsega kakor mestni?

Božakova ima provizorično igrišče za odbojko, ki so si ga učenci naredili sami. Pa še ta prostor je v najemu. Ostalega orodja ni.

Tretja popolna šola v občini je v Podzemlju. Tudi ta ima podružnične šole. Preko 200 otrok nima potrebne telesne vzgoje, ker ni primerne prostora. Ob lepem vremenu grejo na vegasto flovnato jaso. Ob rosi nastane spozko in blatno sdrslišče. Treba bi bilo dražnjatega materiala, odtoka in ureditve, toda denarja ni.

Osnovna šola v Gradu ima prostor, vendar bi ga bilo treba urediti, tu so pa spet težave z denarjem.

Ce povzamemo: dva zasilna prostora za telesno vzgojo v okoljskih šolah in nobene telovadnice! V sami Metliki je stanje v tem pogledu precej boljše.

Kaj nam je torej prineslo leto telesne kulture mladih 1962?

Ce ne drugega, precej administracije! Mnenja sem, da na tak način ni mogoče reševati pretežega problema poka telesne vzgoje. Učenci sami ne zmorejo dela. Zagotoviti je treba sredstva in strokovni kader. Učenca podražske šole je treba smatrati za enakovrednega ostalim, nuditi mu je treba tisto, do česar je upravičen, saj je telesna vzgoja sestavni del splošne vzgoje!

Ivo Likavec

METLIŠKI TEDNIK

lo storjeno vse, da se postavlja temelji za nadaljnji razvoj telesne kulture? Odgovor bi bil, da smo nekje stopili korak naprej, drugje pa ostali na isti ravni. Poglejmo kar posamezne šole.

Osnovna šola Suhor: popolna osemletka s podružničnimi šolami nima prostora za izvajanje telesne vzgoje, da o telovadnici ne govorim. Edini prostor pred šolo je namenjen bodočemu kulturnemu domu. Z deli so že začeli. Učenci so izkopali jamo za skoke in obesili vrh kar na prostoru bodočega doma. Drugače pa kar po sosedovih travnikih! Res je, da je planirano igrišče za domom, samo kdaj bo gotovo? V resnici so brez vsega!

Osnovna šola Sela pri Jugorju ima na vaškem napajališču prostor, ki bi ga bilo treba nasuti in pregraditi ob poti proti vodnjaku. Vprašanje pa so sredstva! Kje jih dobiti? Pohvalno je, da so si učenci pod vodstvom učiteljice le nekako uredili prostor za igre in izkopali jamo za skoke. Ena redkih šol, ki ji je uspelo zagotoviti si minimalni prostor za telesno vzgojo (160 m²) in ga skromno opremiti!

V Draščih ostane staro stanje. Nimajo niti prostora niti

KROS V METLIKI

V nedeljo je bilo občinsko prvenstvo v krosu; udeležilo se ga je 44 pionirjev in pionirk. Prvenstvo je bilo izvedeno v čast občinskega praznika in v okviru JPI. Tekmovalne ekipe so poslali pionirski odredi osnovnih šol Suhor, Podzemelj in Metlika.

REZULTATI:

Mlajši pionirji: 1. Tone Stubičar (Suhor), 2. Marjan Tancik (Metlika), 3. Dušan Vukčič (Metlika).

Starejši pionirke: 1. Anica Zlogar (Suhor), 2. Vera Penič (Suhor), 3. Anica Vukčič (Metlika).

Starejši pionirji: 1. Marjan Brinc (Metlika), 2. Peter Cvelbar (Metlika), 3. Bogo Curč (Metlika).

Vso pohvalo zaslužijo pionirji in pionirke osnovne šole Suhor, ki so dosegli tudi dve prvi mesti.

Pionirji so tekmovali v namiznem tenisu. V počastitev občinskega praznika so pionirji tekmovali v namiznem tenisu ekipno in posamezno. Prijavilo se je tri ekipe. Vrstni red: 1. osnovna šola Podzemelj, 2. osnovna šola Metlika I., 3. osnovna šola Metlika II. Pionirji so pokazali dobro in športno igranje ter precejšen napredek.

Nonomet med študenti

Studentski klub okraja Novo mesto je organiziral pred dnevi turnir v malem nogometu, na katerem so sodelovale ekipe vseh treh sekcij. Na precej slabem igrišču so se najbolj znašli Belokranjeci, ki so premagali Novomeščane s 2:0 in Posavce s 4:2. V borbi za drugo mesto so Posavci premagali Novomeščane s 1:0. Turnir je pokazal, da je med študenti veliko zanimanje za take prireditve, zato bodo organizirali podobna srečanja še v drugih športnih disciplinah.

Okrajno moštveno prvenstvo 8 x 200

V soboto in nedeljo sta igrali na letošnjem prvenstvu moških ekip še preostali dve ekipi: KK Toplice in KK Račalag. Obe sta dosegli na keglicah v Kanjarici precej slabše rezultate kot pred štirinajstimi dnevi, kar je razumljivo, saj niti Toplice niti Račalag nimajo pogojev za dobro pripravo, ki zahteva veliko treninga. Tega pa spričo ene same steze, pomanjkanja rekvizitov in sredstev za plačilo najemnine ni mogoče izvajati. Kegličarji iz Dol. Toplice so podri 5984 keglic (najboljši je bil Krušič - 820 keglic), člani Račalaga pa so bili nekoliko boljši (5916 keglic). Najboljši je bil Kuzmin, ki je podri 780 keglic.

Končni vrstni red:

KK Pionir (Novo mesto) 12.863; KK Rudar (Kanjarica) 12.335; KK Zeleničar (Novo mesto) 12.042; KK Račalag (Brezice) 11.980; KK Toplice (Dol. Toplice) 11.600.

Skupno je nastopilo 47 članov iz petih klubov. Najbolj uspešni

V vsako hišo našega okraja: DOLENJSKI LIST!

Brzopotezno prvenstvo Novega mesta

Na rednem šahovskem brzopoteznem prvenstvu Novega mesta za mesec november je nastopilo rekordno število šahistov - 33. Česar dosežaj še nismo videli. Zato so morala biti izvedena predtekmovanja v štirih skupinah, v katerih so zmagali škriji, Bartolj, Tisu in Sitar. Prva dva iz vsake skupine sta nato igrala v finalu, tretji in četrti pa v tolažinski skupini.

V finalni skupini je zmagal škrija s 5,5 točke in tako postal brzopotezni prvak Novega mesta za november. Drugo mesto je zasedel Sitar s 4,5 točke pred Tisujem (4), Mrvarjem (3,5), Malnarjem in Bartoljem (3), Čufinikom (2,5) in Kranjcem (2).

V tolažinski skupini je zmagal Hrovatič pred Adamičem, Kršanom, M. Pickom itd.

KATEGORIŠKI TURNIRJI

Danes se prične dva kategoriška turnirja, ki sta bila zaradi odsotnosti nekaterih igralcev oktobra preložena. Turnirja se bosta pričela ob 19 uri. Kraj igranja pa

Priveditve in tekmovanja v počastitev občinskega praznika Metlike

26. novembra bo poteklo 20 let, odkar so partizanske enote uničile belogardistično postojanko na Suhorju. Ta dan slavi metliška občina kot svoj občinski praznik.

Program letošnjih prireditev in tekmovanj:

15. novembra: ob 19.30: Zabavni večer metliške mladine v domu TVD Partizan.

18. novembra: ob 8. uri občinsko prvenstvo v šahu za člane in občinsko prvenstvo za pionirje v streljanju s zračno puško; ob 10. uri otvoritev otroškega vrta in šolske kuhinje.

22. novembra: ob 19.30: Večer balad in ciganske lirike v kino dvorani; izvajajo belokranjski študentje.

Pionirji so tekmovali v namiznem tenisu

V počastitev občinskega praznika so pionirji tekmovali v namiznem tenisu ekipno in posamezno. Prijavilo se je tri ekipe. Vrstni red: 1. osnovna šola Podzemelj, 2. osnovna šola Metlika I., 3. osnovna šola Metlika II. Pionirji so pokazali dobro in športno igranje ter precejšen napredek.

Izleti Ločanov na Dolenjsko

Mnogi domačini iz Loke pri Zidanem mostu še ne poznajo Dolenjske in njenih kulturnih zanimivosti, zato smo predzadnji nedeljo organizirali po Dolenjski izlet z avtobusom. Preko Sevnice in Bučke smo se pripeljali v Kostanjevico. Tu smo si najprej ogledali galerijo umetniških slik v šoli, nato pa z direktorjem Zavoda za spomeniško varstvo tovarišem Jankovičem še

Vabilo članom KO SZDL Sevnica-Šmarje

V petek, 16. novembra, ob 18.30 bo v gasilnem domu v Sevnici letna konferenca krajevne organizacije SZDL Sevnica-Šmarje. Po poročilih odbornikov bodo izvolili nov odbor in delegate za občinsko konferenco.

Zivahna mladina v »LISCI«

Minulo nedeljo se je sestala mladinski aktiv konfedeacije »Lisca« v Sevnici na letni konferenci, da bi kritično ocenili svoje delo in nakazal smerice za bodoče. Navzoč je bil tudi predsednik občinskega komiteja LMS in predstavnik sosednjih aktivov, tovariš iz uprave podjetja pa ni bilo.

Predsednica aktivna Danica Dolinšek je podala precej kritično poročilo in se zadržala pri rezultatih ankete o bodočem delu. Po poročilu se je razvila diskusija, ki bi bila lahko bolj živahna. Največ je bilo govora o medsebojnih odnosih v kolektivu in o delu izobraževalnega centra. V centru je do sedaj pridobilo manjše nad 70 mladih deklet, trenutno pa se izobražuje 54 mladink. J. P.

POPRAVEK

V članku »RAZPRAVE V SEVNISKI OBČINI«, ki smo ga objavili 31. oktobra letos, je prišlo do neželje zamenjave imen: na sestanku v Zabukovju ni izpadel s svojimi nastopi Miha Ganc, temveč Ivan Ganc. UREDNISTVO

V nedeljo: mladinska konferenca

V nedeljo ob pol 9. dopoldne bo v sindikalni dvorani Tovarne celuloze in papirja letna konferenca mladine iz občine Videm-Krško. Mladina je na svojih sestankih analizirala dosedanje delo in se pripravila za razpravo na konferenci. O poteku konference bomo poročali v naslednji številki.

Marljiva mladina na Primožu

Okoli 30 članov, kolikor jih vključeni v mladinsko organizacijo na Primožu pri Studencu, je zelo delavnih. Njihova dejavnost se kaže v pretežni meri pri organiziranju prostovoljnih delovnih akcij. Samo letos je popravila pot Primož-Tečče. Pri popravilu okoli 4 km ceste je bilo opravljenih nad 800 prostovoljnih delovnih ur. Ljudje so mladini za to tudi hvaležni.

Sevniski vestnik

Nedavno so mladinci izrazili željo po dramski sekciji. Že jeseni bi se radi pričeli pripravljati na kulturni program, s katerim bi pozimi lahko gostovali tudi drugod. Prav tako žele poživiti idejno vzgojno delo, zato bi bilo potrebno organizirati predavanja. Brez pomoči občinskega mladinskega komiteja primoški mladini ne bo uspelo uresničiti teh načrtov.

Za razvedrilo mladina iz Primoža tudi rada pleše. Pri

Plonirji in promet

Pionirji metliške osnovne šole so imeli pretekli teden tekmovanje »Pokaži, kaj znaš o prometni vzgoji in varnosti« ki ga je organizirala komisija za varnost prometa pri ObLO Metlika. Zanimanje za oddajo je bilo veliko. Ocenjevalni komisiji se je prijavilo sedem ekip, ostali so v zadnjem trenutku odstopili. Komisija je vsakega posameznika v zmagovalni ekipi obdarila s plaščem za kolo, druga nagrada so bile tri tlačilke za kolo in tretja torbice s ključi. Več kot tekmovanje s'arno je vtedno to, da se je med pionirji vzbudilo veliko zanimanje za prometno vzgojo.

Tekmovanje je bilo organizirano v okviru meseca prometne varnosti. Videh je, da bi naši pionirji marsikomu lahko trmali predpise, ki urejajo prometno varnost na cestah.

Krvodajalska akcija v Sevnici

Priloge za krvodajalsko akcijo v sevniki občini potekajo v redu. Prijavilo se je že lepo število prostovoljcev, verjetno pa jih bo še več, ker so rok preložili za teden dni. Letos bosta za akcijo določena v občini Sevnica dva dneva: v sredo, 21. novembra, bo ob 7. uri oddaja krvi v gasilnem domu v Sevnici, v četrtek, 22. novembra, pa bo akcija v Krmelju na zdravstveni postaji.

Zeleli bi, da bi na pomoč pristopile vse organizacije v Trzšču, da bi se povečalo število prijavitelcev. Prepričani smo, da bodo ljudje s razumevanjem in ljubeznijo do sočloveka sodelovali v tej plemeniti akciji.

Posvet o preskrbi v Vidmu-Krškem

V soboto je bil na občini Videm-Krško posvet o preskrbi z živili, ki ga je sklical ObLO. Na posvetu so bili predstavniki kmetijskih združenj in trgovskih podjetij v občini. Udeleženci so ugotovili, da ni nobenega zastoja pri dobavi živih in da je na zalogi vsega dovolj. V skladiščih imajo trgovska podjetja velike zaloge bele moke, sladkorja, olja in drugega. Tudi kmetijske zadruge odkupujejo krompir in sadje in je za ozimnico poskrbljeno.

Ekatina nimajo v prodaji

Poročali smo že, da je bilo na zadnji seji ObLO Videm-Krško predlagano, naj bi se zaostri kontrola pri prodaji strupenega sadnega škropiva ekatina. Ugotovljeno je bilo, da je bilo na območju občine že več zastripcev s tem škropivom, ker so ga prodajali brez opozorila. Te dni smo se pozanimali v trgovini kmetijske zadruge v Krškem, kjer so prodajali to škropivo. Povedali so nam, da ekatina ne prodajajo že dobro leto in da so ga lani prodajali tako, kakor določajo predpisi. Kaže, da je bil predlog na seji ObLO o ekatini že zastarel.

To in ono iz Podbočja

Gradnja vodovoda se bliža kraju. Občinski ljudski odbor je za vodovod dodelil 800 tisoč dinarjev, občani pa so pri gradnji pomagali s prostovoljnimi deli. Vodovod v Podbočju so gradili že od leta 1937, letos pa ga bodo le dogradili.

Zunanja ureditev zadružnega doma bi bila nujna. V Podbočju je sicer lep združni dom, vendar še ni ometan, zato kvart celotno naselje. Tudi okolica okoli zadružnega doma je zapuščena in bi jo bilo potrebno urediti. Morala bi pri tem lahko sodelovala s prostovoljnimi deli

Nov cenik veterinarskih storitev

Veterinarska postaja v Bretnici je poslala ObLO predlog cenika za veterinarske storitve. Cenik je bil na zadnji seji ObLO sprejet. Cenik je v posameznih postavkah spremenjen. Ta sprememba je bila nujna, ker so se podražila zdravila in cepiva, ugotovljeno pa je, da so cene po novem ceniku tu še vedno

Sevniski vestnik

Sevniski vestnik je bil izdan v petek, 16. novembra, ob 18.30 bo v gasilnem domu v Sevnici letna konferenca krajevne organizacije SZDL Sevnica-Šmarje. Po poročilih odbornikov bodo izvolili nov odbor in delegate za občinsko konferenco.

Zivahna mladina v »LISCI«

Minulo nedeljo se je sestala mladinski aktiv konfedeacije »Lisca« v Sevnici na letni konferenci, da bi kritično ocenili svoje delo in nakazal smerice za bodoče. Navzoč je bil tudi predsednik občinskega komiteja LMS in predstavnik sosednjih aktivov, tovariš iz uprave podjetja pa ni bilo.

POPRAVEK

V članku »RAZPRAVE V SEVNISKI OBČINI«, ki smo ga objavili 31. oktobra letos, je prišlo do neželje zamenjave imen: na sestanku v Zabukovju ni izpadel s svojimi nastopi Miha Ganc, temveč Ivan Ganc. UREDNISTVO

V nedeljo: mladinska konferenca

V nedeljo ob pol 9. dopoldne bo v sindikalni dvorani Tovarne celuloze in papirja letna konferenca mladine iz občine Videm-Krško. Mladina je na svojih sestankih analizirala dosedanje delo in se pripravila za razpravo na konferenci. O poteku konference bomo poročali v naslednji številki.

To in ono iz Podbočja

Gradnja vodovoda se bliža kraju. Občinski ljudski odbor je za vodovod dodelil 800 tisoč dinarjev, občani pa so pri gradnji pomagali s prostovoljnimi deli. Vodovod v Podbočju so gradili že od leta 1937, letos pa ga bodo le dogradili.

Nov cenik veterinarskih storitev

Veterinarska postaja v Bretnici je poslala ObLO predlog cenika za veterinarske storitve. Cenik je bil na zadnji seji ObLO sprejet. Cenik je v posameznih postavkah spremenjen. Ta sprememba je bila nujna, ker so se podražila zdravila in cepiva, ugotovljeno pa je, da so cene po novem ceniku tu še vedno

Z nožem za mlado plesalko...

Zakaj ni v Novem mestu več kulturnih prireditev za mladino? — Ples v restavraciji »PIONIRJA« moralno odgovornost za izgrede? — Zakaj po tolikšem času ta problem še ni rešen?

Nedeljsko popoldne je pušo in oblačno. V dvorani restavracije Pionir sedijo dekleta in fantje skoraj dolgočasno ob stenah. Novomeški mladinski ples pravi bi vsako nedeljo nekaj nad sto plesalci in plesalce, da s plesom preženejo nedeljsko popoldansko puščobo. Ko primejo fantje ansambel Novotek svoje instrumente, se začuti v dvorani nemir. Pogledi fantov preletijo prostor in se polagoma usvajajo. Soba se napolni z znano melodijo. Rumba. Fantje se sunkovito utrgajo s svojih sedežev in planejo v smeri svojih pogledov. Prvi pari se zazibajo v ritmu. Skozi vrata se neopazno prerine umazan in precej nekulturno oblečen fant. Prišel je iz točilnice zraven plesišča. Diši po vinu in očih ima motne. Prikloni se pred nekim dekletom. Ona odkima. Potem se zašiši udarec. Nekateri se obrnejo. Nato fant zakolne in v rokah se mu zasveti nož. Dekle zbeži skozi vrata. On gre za njo. Skušajo ga ustaviti, vendar se ustrajajo. Nekateri gledajo, drugi nemoteno plešejo. Ansambel igra naprej.

Nil nepravilnosti, pravijo pri aktivu, vendar so za to krivi posamezniki, posebno še sezonski delavci, ki se pritihočajo na ples. Zakaj ne bi imeli tudi oni pravice do zabave, če so mladi? Toda to je stvar podjetja, pri katerem delajo. Tu bi moral stoji sam aktiv do vodstva podjetja in se z njim pogovoriti o tem problemu. Potrebno je, da se jih ne smatra le kot delovno silo, ki pride v Slovenjo!

Vodstva šol so zavzela proti mladinskemu plesu precej ostro stališče. Skoraj vse srednje šole v Novem mestu so prepovedale svojim gojencem obiskovati mladinske plesne prireditve.

NOVOMEŠKA KOMUNA

dinske plesne, čeprav se povsod strinjajo, da so ples in plesna vajina za današnjo mladino. Na gimnaziji so prepovedali vse plesne, ki so brez strokovnega nadzorstva. Mnenja so, da je mladinska organizacija poklicana, da reši ta problem in tudi kontrolira vstop na podobne plesne prireditve. Tudi na učiteljski bi želeli, da bi bili plesni vesetransko organizirani in kombinirani s plesnimi vajami in poučevanjem kulturnega vedenja. Zaprti ples, ki so jih priložnostno priredili, so bili precej slabo obiskani, saj hoče mladina novih poznanstev in ne le obrazov, ki jih vidi vsak dan. Vodstvo na ESS je celo pripravljeno prispevati nekaj sredstev za organizacijo, ker se zaveda, da mladina potrebuje plesne prireditve in bo odhajala skrivaj na tiste, ki so ji pre-

povedane, če se ji jih ne bo nudilo.

Povsod torej mladino razumejo, vendar upravičeno zahtevajo višje kulturno raven mladinskih prireditev!

Glavni problem pri tem so stroški, prostor in strokovna vodstva. V Novem mestu sta dve primerni telovadnici, ki pa sta zasedeni ves teden in celo v nedeljo dopoldna. Vendar bi bili vodstva osnovne šole in gimnazije pripravljene pomagati in dovoliti kulturne plesne prireditve v svojih telovadnicah, ki pa sta trenutno v popravilu in bi bili na razpolago šele po novem letu. Toda prireditelj bi se moral s pogodbo obvezati, da bo skrbel za nadzor in tudi odgovarjal za morebitno škodo. Potrebna so tudi večja sredstva, ker je treba telovadnico čistiti preko noči zaradi redne šolske telovadbe v ponedeljek.

Morda je krivda na občinskem komiteju LMS v Novem mestu in aktivu Pionirja, da se ta problem po tolikem času še ni rešil. Se stanek uprav podjetij in vodstev šol z mladinskimi aktivni po kolektivih in šolah bi gotovo prive-

del do rešitve, ki je same skupine ne morejo doseči. S tem bi se morda uredilo tudi vprašanje sredstev, saj so šole pripravljene pomagati in bi gotovo tudi podjetja priskočila na pomoč. Za vsa stvar bi lahko poskrbel mladinski klub, če bi vzel v svoje roke razne oblike zabavnega življenja mladine v Novem mestu.

Nujno je, da bi mladinska organizacija v Novem mestu kar najhitreje organizirala take kulturne prireditve, na katere bi starši in vzgojitelji brez skrbi pustili svoje otroke in gojence. Mladinski ples, ki se trenutno v Novem mestu, pa mečejo le slabo luč na mladinsko organizacijo in bi bilo boljše, da jih sploh ne bi bilo, če jih ni mogoče bolje organizirati.

Pred kratkim so v Mokronogu odprli poslovalnico trgovskega podjetja na debelo in drobno »Dolenjka« iz Novega mesta. Na ta način je novomeško podjetje še povečalo svojo trgovsko mrežo in omogočilo Mokronožanom, da bodo v novi prodajalni lahko kupili marsikatero predmet, ki jih prej v Mokronogu ni bilo.

Kako je urejena notranja zakonodaja delovnih organizacij?

Sindikalne podružnice gospodarskih organizacij, zavodov in ustanov v novomeški komunni so v ponedeljek začele obravnavati tisti del ustave, ki določa družbeno-ekonomsko ureditev. Občinski sindikalni svet je v ta namen izdelal smutke za razprave in v njem zajel vsa vprašanja, ki jih je možno obravnavati v zvezi z ustavnimi določili. V tezah je zaobsežena po-

membna naloga sindikata pri urejanju notranje zakonodaje delovnih organizacij in usklajevanju dejanskega stanja z načeli, ki jih nakazuje drugi del ustavnega osnutka.

V pogovorih morajo obravnavati zlasti dolžnosti in pravice delovnih ljudi v luči samoupravljanja in ugotovljati osnovne značilnosti ter hibe decentralizirane samouprave. V obsegu teh razprav že teko analize o tem, ali o finančnem proizvodnem planu res odločajo člani delovne organizacije ali ga sporazumno z ožjim strokovnim krogom sprejema samo upravni odbor oziroma delavski svet. Nadalje ugotavljajo, če način razporejanja dohodka res temelji na takih družbenih odnosih, ki zagotavljajo odpravo mezdnih odnosov. S tem v zvezi obravnavajo celoten delitveni sistem s posebnim poudarkom na zagotovitvi socialistične delitve dohodka.

Združevanje samoupravnih organizacij, ki ima namen doseči večje uspehe pri zadovoljevanju osebnih in skupnih potreb, mora potekati demokratično, se pravi, da ne sme temeljiti zgolj na pogovorih v čajem krogu. Na razpravah naj bi ugotovili, ali je morebitna združitev dveh ali več delovnih organizacij ekonomske in politično pogojena, ali zagotavlja izboljšave za proizvajalca, kolektiv in družbeno skupnost.

Zlasti pa bi kazalo podčrtati pomerni pogovorov in analiz o družbeno-ekonomskih odnosih v delovnih organizacijah. Razprave bodo povedale, ali je enotnost, enakost pravic, delžnost in odgovornost v resnici zagotovljena za siebernega člana delovnega kolektiva ali pa še prevladuje birokratska namcnvolja posa-

meznikov oziroma izbranega kroga na vrhu delovne organizacije.

Pogiativni pomen razprav ni ta, da pridemo do pavšalnih ugotovitev, ker so te v več primerih že davno znane. Pogovori bodo uspešni le tedaj, če bodo nakazali sklepe, predloge in mnenja, ki zagotavljajo smotno rešitev in od odločno odpravo pomanjkljivosti. Ob analizi notranjih pravnih predpisov — ti so določeni s pravili, pravilniki in poslovniki delovnih organizacij — morajo kolektivi priti do najhitrejšega načina, kako urediti notranjo zakonodajo in jo uskladiti z ustavnimi določili.

Napoved bomo na razgovorih dobili odgovore na vprašanja, ali opraviča sindikat kot družbena politična organizacija tako nalogo, kot jo priznava zadnji odstavek II. poglavja iz uvodnega dela temeljnih načel ustave.

Razprave, ki bodo potekale do 25. novembra, bodo odgovorile tudi na mnoga vprašanja, na podlagi katerih bodo začeli pripravljati statute delovnih organizacij.

Javna razsvetljava tudi v Šmihelu!

Prebivalci Šmihela pri Novem mestu so na vseh zbirnih volivcev prosili, da bi jim uredili javno razsvetlavo. Za občinski praznik so res zasvetile žarnice, nerazsvetljena pa je še cesta od železniške postaje v Kandlji do Šmihelskega pokopališča, oziroma do Sitarjeve hiše, območje proti Regerčevi vasi in cesta do Šmihelskega internata do Grma, kar bo treba tudi skraj urediti.

Še letos 100 ha za lastno proizvodnjo

Kmetijska zadruga v Žužemberku bo letošnjo plansko obveznost izpolnila do 15. novembra ter zaznamovala velik porast prometa v poljedelski, gozdarski in živinorejski proizvodnji. Predvidevajo namreč, da bo do tega časa ustvarila okrog 120 milijonov dinarjev bruto prometa, kar je za nad 80 milijonov dinarjev več, kot je znašal letošnji lanski bruto proizvod.

Glede na splošne objektivne težave v zvezi z dobavo semen in umetnih gnojil je zadruga izpolnila kooperacijski plan s pčimimi 78 odstotki, ker se je morala iz omenjenih razlogov odpovedati nadaljnemu skle-

panju pogodb o pridelovanju z zasebnimi proizvajalci. Med drugim je za jezensko setev naročila 80 ton umetnih mešan gnojil, prejela pa jih je le 43 ton.

Gasilci za občinski praznik

Kakor druge množične organizacije so tudi gasilci s področja občine Novo mesto lepo proslavili občinski praznik. Na povabilo Občinske gasilske zveze so bližnja gasilska društva poslala svoje zastopnike in desetine, ki so se v nedeljo, 28. oktobra, vključile v slavnostni sprevid. Sto gasilcev s gasilskim znakom in sedmimi prapori, med njimi tudi novomeška ženska desetina, desetina tovarne zdravlil »Krkas« kot prvakinja v republiknem gasilskem strokovno-sportnem tekmovanju so častno izpolnili veličasten sprevid. Počastitve občinskega praznika pa so se udeležili tudi gasilski pionirji. Občinska gasilska zveza je namreč za ta dan organizirala v Novo mesto izlet pionirjev, da so prisostvovali paradi, si ogledali orodjarno ter gasilska vozila in Dolenjski muzej. Nato so imeli v kmetijski šoli na Grmu skupno kosilo. Tam jim je častni predsednik Okrajne gasilske zveze tov. Ljubež Mirič govoril o pomenu tega praznika in o gasilstvu, predsednik Občinske gasilske zveze tov. Cvelbar pa je med navzočih pionirskih desetina razdelil darila.

Med načrti, ki jih v okviru zadruge uspešno izvajajo, velja omeniti uspehe gozdarske enote, ki je letos pogodila 15 ha površin, do konca leta pa bo pogodila še 30 ha novih površin. Posebni uspehi so bili doseženi pri krepitvi proizvodnje na lastnih površinah. V teku so arondacijski postopki, na podlagi katerih bo imela zadruga še letos blizu 100 ha lastne obdelovalne zemlje. Z enakom vrnemo se počevče tudi skrb za živinorejsko proizvodnjo. V ta namen bodo povečali hlev na Dvoru, ki bo lahko sprejel 100 glav živine, spomladi pa nameravajo v njegovi bližini graditi tudi nov silos za živinsko krmo.

Pred kratkim je zadruga kupila gospodarsko poslopje v Sadinji vasi in ga namerava preurediti v stanovanjsko hišo za delavce, ki so zaposleni na tamkajšnjem kmetijskem obratu. Kaže, da rešujejo vsa vprašanja z isto prizadevnostjo, predvsem pa sproti in gospodarno, kar zagotavlja zadrugi izredno pomembno vlogo nosilca napredne kmetijske proizvodnje v Suhu krajini.

Načrti za 4 kmetijske obrate

Kmetijska zadruga Trebnje ima štiri lastne kmetijske obrate: Jezero, Mala Loka, Mirna in Mokronog. V okviru vseh štirih obratov ima zadruga približno 300 ha zemljišč. Od tega je okrog 100 ha njiv, ostalo pa je travnat svet. To so delno zemljišča SLP, ki so bila dodeljena zadrugi v izkoriščanje, nekaj zemljišč pa ima zadruga v zakup od kmetov. Glavni proizvodni panogi na vseh štirih obratih sta živinoreja in poljedelstvo. Smer živinoreje je pitanje goveje živine in reja krav molznic. Njivske površine se izkoriščajo za pridelovanje krme, delno tudi za pridelovanje vrtnin za trg in v zadnjem letu tudi za lastno sušilnico na Mirni.

Vedno večja ponudba zemljišč v zakup ali odkup daje možnost za povečanje zem-

ljišč v okviru zadruge, kar omogoča znatno povečanje živinoreje in specializacijo proizvodnje. Zato je KZ zaposlila investicijska sredstva za gradnjo pitališča za 10.000 bekonov in 650 mlade govede letno. Ta sredstva bo tudi dobila. Odobrena pa so že sredstva za nakup 400 ha zemljišč, kar naj bi se realiziralo v letu 1962 in 1963. Na teh zemljiščih se bo pridelovala krma za obe pitališči. Načrte za arondacijo že pripravljajo.

Trebanjsko področje je po svojih naravnih pogojih primerno za pitanje prašičev. Ze pred vojno so proizvajalci pravejšje količine pitancev za trč, vendar so bile razširjene predvsem ekstenzivne pasme. KZ pa bo poskrbela, da bodo rejci uvajali intenzivnejše mesnate pasme prašičev, ki bodo ustrezale zah-

tevam pitališča in trga. Proizvodnja se bo specializirala v dveh fazah: v proizvodnem soodelovanju med KZ in zasebnimi proizvajalci. Prvo fazo, vrzajo pujsk-v, naj bi prevzeli kmečki rejci; kooperanti, zaključno proizvodno fazo, pitanje prašičev, pa KZ. Zadruga bo zasebnim rejcem pri vrzaji pujskov za pitališče nudila strokovno pomoč. Proster za farmo bekonov je 40 čena v Dolnji Nemški vasi sredi obdelovanih površin in komunikacij. V končni fa-

TREBANJSKE NOVICE

zi bo farma obsegala povprečno 700 ha obdelovalne zemlje. Vso potrebno krmo za pitališče bodo pridelali na lastnih

zemljiščih, zato bodo v sklopu farme tudi primerna skladišča, sušilna in mešalnica močnih krmil.

Prostor za pitališče govedil je določen v Martinji vasi pri Mokronogu, torej na področju Mirenske doline, kjer so ugodni klimatski talni in ekonomski pogoji za omenjeno proizvodnjo usmeritev. Z intenzivno agrotihniko bo možno na površini povprečno 500 ha doseči visoke in cenene pridelke krme. V tem pitališču bo KZ pitala mlado govedo sivo rjave pasme v teži povprečno 250 kg do 550 kg. Za zrejo remonta bo KZ uvedla tudi tu pogodbeno soodelovanje s kmeti. Na področju KZ je že pri neorganizirani proizvodnji velika ponudba starejših telet, primernih za nadaljnje pitanje, ki se zdaj prodajajo v pitališča izven področja KZ. Kmetje so zainteresirani, da prodajo na pol dorasla teleta, ker za dokončno pitanje nimajo dovolj pogojev.

Novomeška kronika

V ponedeljek, 19. novembra, bo ob 18. uri v Domu JLA predaval o »Javnih in domačih vrstvih v luči turizma inž. Jože Stigar iz Ljubljane. Zanimivo predavanje bodo spremljali diapozitivi.

Za stare in mlade so 12. novembra v Domu JLA igrali in peli člani ansambel Borisa Franka. Solistka je bila Danica Filipič, humorist pa Breznikov Vanč. Predstave so bile ob 16.00, 18.00 in 20.00.

»Vzpon na Mont Blanc« je bil naslov predavanja, ki ga je imel v ponedeljek zvečer v dvorani kina »Krkas« dr. Uroš Tršan. Tovariši Tršan se je letos udeležil pohoda na francoske Centralne Alpe, zato je v živo besedo in barvnimi diapozitivi lahko posredoval poslušalcem mnoga doživetja, ki jih lahko občutis le na vrhovih, kot je Mont Blanc.

Z jesenskim deževjem so prišli tudi različne tegobe, ki ovirajo počivo in vzmike. Tako je že nekaj dni na Zagrebški cesti pred novimi bloki toliko blata, da se le s težko prerine skozi. Na tem predelu se nikjer ne pozna, da je cesta tlakovana. Ali ne bi kazalo cesto sprati z vodo ali pa jo očistiti kakor drugače?

Prehitra vožnja po mokri cesti je nevarna, posebno kadar zavijaš. To so občutili prejšnji teden tudi nekateri motoristi, ki so hoteli na Glavnem trgu prikazati svoje vozniske sposobnosti, pa jih je vrlo po tleh. Po mestu vozi počasi in previdno!

Ljudje, ki hodijo v Novem mestu na pogrebe se pritožujejo, da morajo nositi vence. Pogrebni

Otroško varstvo: problem št. 1

(Nadaljevanje s 1. strani)

je padel učni uspeh. V naši občini je zaposlenih največ žena, zato so otroci tudi največ sami, na deželi pa predstavlja glavno delovno silo v kmetijstvu. Vse to nas je v preteklih letih privedlo do sklepa, da smo začeli z organiziranim učenjem v šoli, razen tega pa smo posvetili vso pozornost svobodnim dejavnostim. Zdej so otroci, posebno tisti brez nadzorstva, skoraj ves dan v šoli in nimajo časa za potepanje.

Težko je z defektnimi otroki, ki bi spadali v zavod, pa so, ker ni denarja, doma in hodijo v šolo kot ostali normalno razviti otroci. Tudi mladini od 15. do 17. leta, ki ni končala obveznega šolanja in se zaradi tega ne more vključiti v uk, moramo kako pomagati. Nekateri doma brez posla čakajo na 18. leto, da bi nadaljevali z večernim šolanjem, brezdelje pa jih naravnost sili v potepušvo in kriminal.

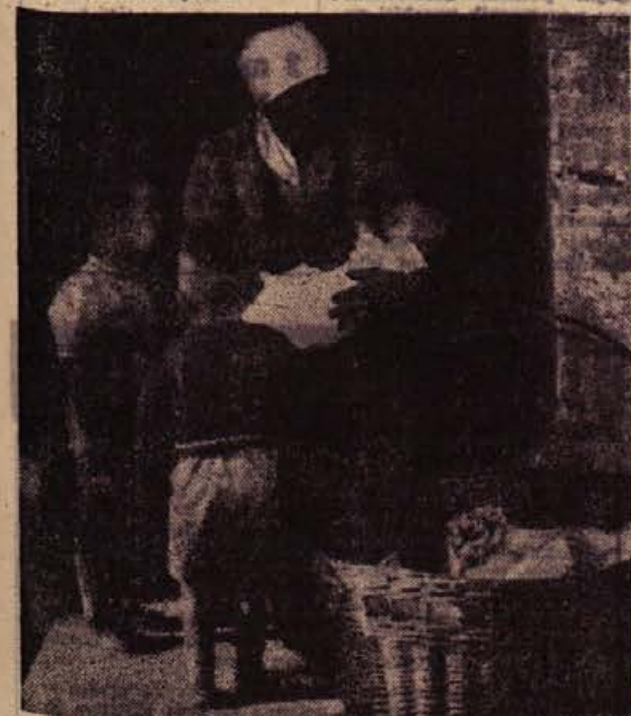
Igrišče ni!

JOZE GLONAR: — V našem kraju imamo 15 otroških varstvenih ustanov, kar je mnogo premalo, razen tega pa imajo zelo slaba igrišča ali pa jih sploh ni. Najteže je v Novem mestu, kjer imamo sodobno novo ustanovo, ki si je že mnogo prizadevala, da bi dobila igrišče, pa vse zaman. O tem smo že nešteto govornili, tudi o primernem prostoru, kljub temu naletimo na gluha ušesa. Otroške varstvene ustanove, ki sprejemajo tudi šolarje, bi morale imeti strokovne moči, da bi otrokom pomagale pri učenju.

Vzgojiteljskega kadra imamo dovolj, vendar so to mlade tovaršice, zato bi se morale še izpopolnjevati. Pedagoška služba bi najnuj potrebovala svetovalko za otroške varstvene ustanove, ki bi z vzgojiteljskimi delali in jim pomagala. Drugi okraj so to že uredili, pri nas pa še čakamo, ne vem, na kaj.

Ni vseeno, kdo je izvoljen v krajevno skupnost

MILKA ZAGORC: — V Kranju imamo vrtec za 42 otrok, potrebe pa so dosti večje. DPM je na sejal večkrat obravnavalo problem otroškega varstva in sklenilo prirediti akcijo za gradnjo novega vrta. Določena je bila stavba, ki naj bi jo v ta namen preuredili. Na občnem zboru DPM in na občinski konferenci za družbeno aktivnost šena smo o lokaciji razpravljali in val so se z njo strinjali. Tudi komisija je lokacijo odobrila, kakor je ljudski odbor stavbo kupil in naročil načrte. Na občinski konferenci ZKS pa je bilo v poročilu rečeno, da z gradnjo vrta ne bomo nadaljevali, ker lokacija ni primerna in ni o njej razpravljali dovolj širok krog ljudi. Tako letos nismo nič naredili. Načrti so, sredstev pa ni.

Otroško varstvo na vasi je pereč, marsikje docela nenačrt problem. Zal je velikokrat vse premalo časa za otroke in njihove drobne skrbi

V krajevne skupnosti bi morali izvoliti ljudi, ki imajo smisel in interes za otroške varstvene ustanove, če ne, tudi v bodoče ne bomo dosti opravili.

Težko vzgojilivi otroci: vprašanje zase

ELIZABETA OŠINA: — V Brezicah nastopa problem težko vzgojilivih otrok. Neka klapa, zlasti eden od njih, kar fizično obravnava s svojimi nasprotniki. Pred nedavnim se je zgodilo, da je pretepel drugega novomeških košarkarjev. Družbeni organi so o tem razpravljali in ugotovili, da je frant-pretepač iz družine, v kateri je bila vsa skrb na ramah matere, oče pa je delomrznec. Pred kratkim je tudi mati odšla za delom v Nemčijo. Fant se ni hotel učiti in se je zaposlil v nekem podjetju. Po naravi je nasilen in tako je postal vodja manjše družbe. Če bi imeli za težko vzgojilive otroke domove in jih ne bi prepuščali kvarnim vplivom domačega okolja, bi bilo nedvomno manj takih primerov.

Bo šole tudi brez maminega nadzorstva?

mestu skoraj ni, pač pa je tembolj pereč na deželi, kjer so majhni otroci vedno sami doma, ko malo odrastejo, pa morajo čezmerno delati. Najbolj bi bil vrtec potreben v Dobovi, zato zdaj na tem delamo z vso vnemo.

Tudi otrok iz pijanskih družin ni malo

VALENTIN HRIBAR: — V Sevnici je največ otroke iz pijanskih družin. Ti predstavljajo resen problem, s katerim se še daj časa načrtno ukvarjamo. Primer: očeta pijanca, ki je surovo ravnal s družino, smo privedli pred sodišče. Najel pa je advokata, ki je svojo stranko obloščeno v tujo obleko, predstavil kot povsem spodobnega človeka, in tako smo tožbo izgubili, čeravno val vemo, da bi obtoženec zaslužil kazni. Često pa se na sodišču skema tudi šena ali mati, ki tožbo sproži. Pri nas je takih primerov precej, saj vsako leto pošljemo 8 do 10 otrok v vzgojni zavod v Vojnik.

Edina rešitev: zagotovljena sredstva!

MAKS SORN: — Da bi v bodoče probleme otroškega varstva lahko uspešneje reševali, je republiška skupščina s resolucijo

predvidela, kako naj bi to uredili. Rešitev je v posebnih skladih pri komunah, ki bi bili izključno namenjeni potrebam otroškega varstva. Sklad bi bilo treba formirati tako, da bi imel stalne vire in da ne bi bil odvisen od slučajnostnih nakazil. Ne sme se več zgoditi kaj takega, kot se je pri nas v Novem mestu, da je bilo v tem skladu 7000 din!

Ze obstoječe varstvene ustanove v okraju zadnje čase niso polno zasledene. To je dejstvo, pred katerim ne smemo zapirati oči. Verjetno kvaliteta uslug na ustreza ceni. Tudi s tem vprašanjem se bomo morali podrobneje ukvarjati.

Problematično je vprašanje varstva otrok v kmetijstvu. Na deželi so otroci večinoma deležni slabe vzgoje, mnogi uživajo alkohol in skoraj vsi so čezmerno zaposleni. Za te otroke bi bilo treba takoj nekaj storiti, in mislim, da bo današnje posvetovanje dalo nekaj napotkov za delo v tej smeri.

V našem kraju živi največ bivših borcev. Zaslužili so invalidnine in pokojnine in jih tudi dobili. Zal pa s tem problem njihovih

bami. V Smihelu je pomožna šola za defektne otroke, vendar je za potrebe okraja premajhna. Najhuje je za tiste, ki so doma in čakajo komisije, ki bi jim morala določiti stopnjo defektnosti. Čakajo, čakajo — tedne in mesece. Komisija za kategorizacijo otrok je bila sicer imenovana, vendar je doslej pregledala v okraju le 68 otrok.

K meni hodijo ljudje na dom in pišejo grozljiva pisma, da se bodo obrnili na maršala v Beograd, če ne bomo zadeve takoj rešili in dali otroka, ki doma čaka, v zavod. Dokler komisija otrok ne pregleda, pa po novem zakonu ne moremo prav nič storiti.

Alkohol in neskladnost v družinah sta glavna krivca gorja

LUDVIK SLAK: — V trebanjski občini je problem otroškega varstva najbolj pereč v Mokronogu in na Mirni, kjer je v zadnjem času našlo zaposlitev mnogo žena. Najteže je s pastirki, ki služijo kruh pri tujih gospodarjih, pa so šoloobvezni otroci. Teh ni malo! Pred nedavnim smo jih obiskali in z rejniki sklenili pogodbe. Pri nas na Dolenjskem se bomo borili s problemom težko vzgojilivih in defektnih otrok še dolgo, kajti naši ljudje pijejo ob poroki, pijejo ob rojstvu, pijejo ob smrti in če je v družini prepri, se pravi: vse življenje. V družini, kjer ima alkohol glavno besedo, otroci nimajo prave vzgoje in ne reda, zato čisto zaidejo na stranpota.

Skušali bomo urediti evidenco vseh otrok, ki nimajo pravega varstva. Zanje se bomo zanimali in jim pomagali po svojih močeh.

Zakaj se združili komisij za varstvo družin?

VIKI BARTOL: — Res smo v preteklosti vprašanje otroškega varstva puščali nekje ob strani, kar ni bilo prav. Dokler so bile pri komunah komisije za varstvo družine, se je še nekaj naredilo, odkar pa jih ni več, ozioroma so združene s sveti za socialno varstvo, ni posebnega napredka na tem področju. Razumljivo: problemov s obeh področij je toliko, da bi jih bilo treba reševati ločeno. V naši občini je 393 defektnih otrok. Od teh je bilo 30 kategoriziranih. Samo zaradi tega, ker nimamo psihologa in drugih strokovnjakov, ki bi lahko v komisiji delali, gre stvar tako počasi naprej. Vprašanje varstva otrok pa se moramo v bodoče posvetiti z vsemi silami, saj vemo, da je v novomeški občini okoli 1800 otrok nepreskrbljenih, se pravi brez nadzorstva med tem, ko sta oče in mati zaposlena.

Zalostno je tudi dejstvo, ki ga je pokazala anketa v nekaterih večjih gospodarskih organizacijah, da se z vprašanjem otroškega varstva in problemi družine ukvarja kvečjemu sekretar ali vodja socialno-kadrovske službe, organi samoupravljanja pa se ne zanimajo za te stvari.

Včasih so sredstva, pa jih ne znamo izkoristiti!

AUGUST AVBAR: — Doslej so nas gospodarske težave silile, da smo propagirali le storilnost in proizvojnjo. Ob tem pa je nastala kopicca problemov v življenju zaposlenih družin. Danes, ko imamo solidno materialno osnovo, ne smemo več pozabljati na človeka, na njegovo življenje in razvedrilo. Problemov

Tako malo je včasih treba, da osrečimo otroke: morda plezalo, kot ga kaže slika in ki ga lahko izdelata najmanjša mizarška ali podobna delavnica! A vse preradi pozabljam na te »drobne, majhne, nepomembne stvari« spriča vseh naših velikih planov in načrtov... Pa ni prav! Naše šole so v svojem delu vse preveč osamljene in prepuščene same svojim skrbem in težavam. Odpravimo že vendar enkrat papirnate, hitro izrečene obljube — lepe besede naj nadomestijo dejanja! — Na sliki: na novem šolskem športnem igrišču v Novem mestu, ki so ga zgradili otroci pravzaprav sami

otroškega varstva danes ne moremo izločevati kot problem ženskih organizacij, ampak spadajo v del celokupnega standarda. Dostikrat so bila sredstva, pa jih nismo znali pravilno izkoristiti. V komuni moramo najti zagotovila za materialno osnovo družbenega standarda in ne smemo več prosjatičati posameznih direktorjev za sredstva, ki jih dobimo ali ne, kakor je pač direktor naklonjen stvari, ki se gradi.

Edini izhod iz sedanjega stanja je: z dobro pripravljenimi programi o otroškem varstvu nastopiti v javnosti, sicer ne bo nihče dal denarja, če ne bo vedel, komu je namenjen.

Strokovnjake na tereni!

LJUBINKA SMREČNIK je nato govorila o patronažni službi in o pomanjkanju strokovnjakov, ki bi na terenu lahko mnogo napravili. Naglasila je, da je pri nas zelo malo takih strokovnjakov — patronažnih sester, mnoge pa delajo v pisarnah, namesto da bi na terenu opravljale odgovorno in potrebno delo.

Storili smo korak naprej

ADA KRIVIC: — Zadovoljna sem, da je posvetova-

nje pokazalo tako širino problematike. Stopili smo korak naprej, vidimo pa, da lahko ta vprašanja rešujemo le skupno: zdravstveni, socialni, prosvetni delavci in družbeni organi. Opozorila bi vas na programe, ki jih bomo delali. Načrti morajo biti stvarni, razen tega pa moramo dohiti poznati materialne in druge okolnosti, če hočemo uspeti.

Kot vidim, je kategorizacija otrok pri vas precej pereče vprašanje. Problem je načel, vendar je to dolgotrajen proces, ki ga ne kaže reševati s prehitro naglico, ker bi z napačno kategorizacijo lahko škodovali otroku za vse življenje. Toda to še ni vse! Ko bo kategorizacija izvršena, bo nastal problem šolanja teh otrok, in zavodov, kamor naj bi jih poslali. Čez leta pa bomo stali pred nič manj težavno nalogo, kako preskrbeti tem ljudem primerno zaposlitev.

V možnostih, s katerimi sedaj razpolagamo, lahko tudi nekaj storimo. Sole in prosvetni delavci naj pomagajo, kolikor morejo, dokler imajo defektne otroke v razredu, kjer pa je to mogoče, naj obiskujejo pomožne šole. Na vsak način osnutek nove ustanove postavlja otroško varstvo v novo obdobje, v katerem bo dobilo tisti razmah, ki je naši socialistični družbi potreben. Ria Bačar

V NEDELJO: KONČNA ODLOČITEV!

S tem, ko objavljamo, da bo v nedeljo, 18. novembra, v Kranju troboj ženskih odbojarskih ekip TRIGLAVA, BRANIK in PARTIZANA, demantiramo trditve, da je republiško žensko odbojarsko prvenstvo že zaključeno.

Končno je odbojarska zveza določila, da se srečajo v odločilni tekmi za ženskega republiškega prvaka tri privoplasirane ekipe iz vzhodne in zahodne ženske lige: TRIGLAV (Kranj) in PARTIZAN (Novo mesto) ter BRANIK (Maribor). Od lanskih finalistov bo sta nastopila samo Partizan in Branik, ki sta na turnirju v Mariboru zasedla drugo oziroma tretje mesto za Partizanom iz Sežane.

Težko je pred tekmovaljem napovedati zmagovalca. Domačinke bodo igrala na svojem terenu in bodo imele vso pomoč v svojih navijačih. Tekme bodo v telovadnici, kar v celoti ne odgovarja pravilom igre. Spet imajo prednost domačinke, ki so takih iger najbolj vajene. Letos so se Kranjčanke srečale samo s Partizanom in so v Kranju zmagale (3:2), v Novem mestu pa izgubile (3:1). Partizanove odbojkarice so lani zasedle drugo mesto. Zaslužile bi najvišje mesto, seveda pa se bodo morale znati izogniti vsem težavam, ki pa jih k sreči seveda še

poznajo. Ekipa Branika je veliko vprašanje. Če je ekipa uigrana še vedno tako, kot jo je učila znana odbojkarica Mira Florjančičeva, bo lahko prekrizala marsikak račun... Vendar — pustimo tujbanja. Počakali bomo do nedelje, ko bo znan novi republiški prvak. Našim dekletom želimo pri zadnji, odločilni preiskavi veliko uspeha! Slavka Dohi

Gimnazija Brežice : Leskovec 7:5 (1:0)

V nedeljo je bila v Brezicah tekma 5. kola med ženskima ekipama gimnazije Brežice in Leskovca, ki se je končala z zmago Brežičank.

V prvem polčasu je bila igra nezanimiva. Edini gol je bil dosežen iz prestopa, zaradi česar je ekipa Leskovca vložila protest. Drugi del igre je bil bolj zanimiv, ker so se ekipe menjale v vodstvu. Najboljši za Brežice sta bili Buzančičeva in vratarica Podgorčičeva. Gole so dosegle Buzančič 3, Florjančič, Mišič. Povho in Savrič po 1. Pri ekipi iz Leskovca pa so se izkazale vratarica Salmičeva, Arhova in Mlakarjeva. Gole sta dosegli: Ath 3 in Vardijan 2.

Sodnik Julijan Vidmar ni bil kos svoji nalogi. P. L.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

TEDENSKI KOLEDAR
Četrtek, 15. XI. — Leopold Petek, 16. XI. — Jerica Sobota, 17. XI. — Gregor Nedelja, 18. XI. — Milko Ponedeljek, 19. XI. — Elizabeta Torek, 20. XI. — Srečka Sreda, 21. XI. — Marija

ČESTITKE

VIDI BAN, ki praznuje 20. rojstni dan, iskreno čestitata in ji želi vsa najboljša Jože in Duško.
MEDOBČINSKI ZAVAROVALNI CI V NOVM MESTU se najlepše zahvaljuje za izplačano premijo. Franc Oven, Stranska vas 11, p. Semic.

KALOGLASA

ENOSOBNO STANOVANJE tako vaeljivo prodam. Novo mesto, Šolska 6.
HISO z gospodarskim poslopjem in inventarjem, sadnim vrtom, nekaj zemlje in vinogradom prodam v Gabrijelah pri Krmelju. Vse v zelo dobrem stanju. — Opremljena hiša tako vaeljiva. Cena 1.500.000 din. Informacije: Hanči Fabijan, Gabrijela 58, p. Krmelj.

SKORAJ NOV DIVAN zelo ugodno prodam. Naslov v upravi lista (1330-62).

NAVADEN VOZ, dobro ohranjen, prodam. Bojanc, Sred. Grčevje 3 — Otočec ob Krki.

GOSPODINSKO POMOČNICO z štirinajstimi družini iscem. Naslov v upravi lista (1342-62).

OSEBO za gospodinjstvo in pomoč iz dvema starejšima osebam na Gorenjskem isčemo (najraje upokojenko). Olga Košuh, Ljubljana, Rozmanova 6.

KOTEL za kuhanje žganja, nov ali malo rabljen, kupim. Naslov v upravi lista (1347-62).

ENOSOBNO STANOVANJE v centru mesta, tako vaeljivo prodam. Oddam tudi garažo. Lojze Mohajnc, Cesta komandanta Staneta 26, Novo mesto.

KINO

Brestanica: 17. in 18. XI. angl. barvni film »Nepričakovana ljubezen«. 21. in 22. XI. ameriški barvni film »Čez planine divjega zahoda«.
Brežice: 16. XI. francoski film »Pevec iz Meksika«. 17. XI. nemški film »Dokler nas denar ne razdvoji«.

Študenti: še vedno o organizacijskih vprašanjih!

Letna konferenca aktivna ZK študentov novomeškega okraja, ki je bila pretekli teden v Ljubljani, je opozorila na pomanjkljivosti, ki bi jih morali pri nadaljnjem delu odpraviti. Navzoči so menili, saj se že zaključila razprava o organizacijskem vprašanju in posveti večja pozornost delu članov ZK.

Nedvomno pa konferenca študentskega aktivna ZK ni bila stvaren odraz dela in aktivnosti, ki jo je prirejal klub, se študentje komunisti niso dovolj angažirali. Mnogi so se razgovarjali, da so preobremenjeni z drugimi funkcijami in so se izmikali nalogam. V prihodnje bodo vodili točno evidenco, kdo je res prezaposlen. Prav tako bodo vodili kontrolo nad udeležbo na sestankih. Sestanke bo treba popestriti. Do zdaj je namreč mnoga vprašanja, o katerih bi moral razpravljati samo sekretariat aktivna, reševala celotna osnovna organizacija. Poglavitna vprašanja, ki bi res zanimala mlade komuniste, so šla mimo.

V prihodnje bodo morale biti akcije načrtne, tako da bo članstvo razpravljalo že o izdelanem osnutku in iskalo rešitve. Osnutke bo izdelal sekretariat in ga predložil v razpravo.

Na konferenci so sklenili, da bo skupščina študentskega kluba 22. novembra. Skupščina bo predvsem obravnavala nadaljnjo rast študentske organizacije, oblike dela, decentralizacijo in podobno. V prihodnje bodo študentje reševali še zahtevnejše naloge kot do zdaj. Sd

ski film »Dokler nas denar ne razdvoji«. 18. XI. francoski film »Pevec iz Meksika« — matineja. 18. in 19. XI. angleški film »V soboto zvečer« — v nedeljo zjutraj. 21. in 22. XI. jugoslovski film »Sibirski Lady Macbeth«.

Crnomelj: 16. XI. nemški film »Strelec v zelenem«. 18. XI. nemški film »Zvezda Rias«. 20. in 21. XI. nemški film »Uničena sreča«.

Kostanjevica: 18. XI. ameriški barvni film »Mačka na vroči pločvinasti strehi«.

Metlika: 17. in 18. XI. italijanski film »Velika vojna«. 21. XI. italijanski film »Rimljanka«.

Novo mesto — Krka: od 16. do 19. XI. ital. barvni film »Maratonska bitka«. Od 20. do 22. XI. angleški film »Hrepenenje po nebu«.

Novo mesto — Dom JLA: od 16. do 18. XI. ameriški film »Potovanje v središče zemlje«. 19. in 20. XI. romunski film »Na valovih Donave«. 21. in 22. XI. ital.-franc. film »Benetke, mesecina in ti«.

Senovo: 17. in 18. XI. ameriški film »Črna orhideja«. 21. in 22. XI. ameriški film »Karneval v New Orleansu«.

Sevnica: 17. in 18. XI. francoski film »Resnica«. 21. XI. ameriški film »Imitacija življenja«.

Sentjernej: 17. in 18. XI. češki film »Vrnjeni v življenje«.

Trebnje: 17. in 18. XI. nemški

barvni film »Navadno deklet«. — 21. XI. jugoslov. film »Štirinajsti dan«.

Semič: 18. XI. ameriški film »Mož, ki ga ni bilo«.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi dragega moža, očeta

MARTINA MEDICA
iz Straže pri Novem mestu se iskreno zahvaljuje vsem sorodnikom, znancom in njegovim sodelavcem, ki so ga spremili na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, kolektivu »Novolesa«, godbi iz Straže, Gasilskemu društvu iz Vavte vasi ter Zvezi borcev iz Straže.

Zalujoča žena Angela, hčerka Tinka in ostalo sorodstvo

PREKLICI

Preključem izgubljenno zdravstveno izkaznico št. 339609. Julija Movrin, Podgora 3, p. Crnomelj.

Janez Vidmar iz Laš 8, p. Dvor, preključem neresnične govornice o Matiji Kodolcu iz Laš 10 in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Preključem izgubljenno zdravstveno izkaznico št. 274517. Peter Glavan, Reber 7, p. Žužemberk.

GIBANJE PREBIVALSTVA

MATICNI URAD SEMIČ

Pretekli mesec ni bilo rojstev izven bolnišnice.

Poročila sta se: Edvard Lukežič, mizarški pomočnik iz Sadinje vasi, in Ljudmila Jerman, delavka iz Kopa pri Semicu.

Umrli so: Neža Jakša, kmetovalka z Vrtače, 54 let; Jože Jakša, upokojenec z Vrtače, 61 let; Janez Sever, upokojenec iz Semic, 81 let; Matija Kambič, kmet iz Osojnika, 82 let; Anton Tomljanovič, delavec z Vrtače, 88 let.

MATICNI URAD VINICA

Oktober je bila doma rojena ena deklica.

Poročili so se: Pavel Smitek, šofer, in Marija Balkovec, tkalka, oba iz Tržiča. Martin Logar, skladatelj iz Radovičev, in Ana Zepohar, kuhinjska pomočnica iz Metlike. Franc Mravinc, delavec iz Kanade, in Marija Lesica, delavka iz Ljubljane.

Umrli so: Marija Cudonič, kmetovalka iz Zilj, 56 let; Jurij Frankovič, kmetovalec iz Nove Lipe, 80 let; Ana Radović, gospodinja iz Preloke, 76 let.

MATICNI URAD VIDEM-KRSKO

Oktober so bile rojene 4 deklice in 1 deček.

Poročili so se: Anton Salamon, upokojenec iz Ana, in Ana Glogovšek, gospodinja iz Vidma-Krškega; Ivan Ribičič, papirničar iz Leskovca, in Marija Lekše, šivilja iz Vidma-Krškega; Franc Pečnik, uslužbenec, in Bogomila Božičnik, uslužbenka, oba iz Ljubljane; Stefan Tubaut, klepar iz Beltincev, in Darinka Vučko, poljedelka iz Vidma-Krškega; Rudolf Rudan, upokojenec iz Vidma-Krškega, in Ivana Ferlin, gospodinja iz Vidma-Krškega.

Umrli je: Marija Savnik, poljedelka iz Vidma-Krškega, 79 let.

MATICNI URAD GRADAC

Oktober sta bila rojena en deček in ena deklica.

Porok in smrti ni bilo.

MATICNI URAD NOVO MESTO

V času od 5. do 12. novembra je bilo rojenih 9 dečkov in 28 deklic.

Poročili so se: Janez Bučar, poljedelec iz Verduna, in Franciška Hutevec, gospodinja iz Rajnuše; Alojz Springer, delavec, in Jožefa Košir, delavka, oba iz Dol. Straže; Alojz Samec, tkalec iz Potodne vasi, in Veronika Kmet, strojna pakovalka iz Ločne; Henrik Brajdič, invalidski upokojenec, in Jožefa Zagar, delavka, oba iz Podgore; Anton Gorenc, pismošola z Vrhovega, in Pavla Avbar, pletilja iz Jablana.

Umrli so: Slavko Hudorovac, otrok iz Lokev, 3 leta; Jožefa Urbančič, poljedelka iz Hlaj, 53 let; Martin Modic, kovač iz Straže, 49 let; Adrijan Zupančič, upokojenec iz Starega trga, 80 let.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij lesnega kombinata

»NOVOLES« — NOVO MESTO razpisuje naslednja delovna mesta na upravi podjetja:

1. saldokontista,
2. blagajnika,
3. komercialnega evidentičarja.

POGOJI: za vsa delovna mesta se zahteva srednja ekonomska šola in najmanj 3 leta prakse v finančni stroki. Za delovno mesto pod točko 3. ni potrebna praksa. Osebnih dohodkov se določa po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov uprave podjetja. Lastno-ročno napisane prošnje je treba kolkovati s 50 din in jih poslati na upravo podjetja najkasneje do 25. novembra 1962.

KOMISIJA ZA SKLEPANJE IN ODPOVEDOVANJE DELOVNIH RAZMERIJ

nasveti: Emil Gabrovšek: Podružbeno gospodarjenje v zasebnih gozdovih — 12.30 Melodije za vas — 13.30 Med domačimi uverturami — 14.35 Čez zelene trate — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Koncert po željah poslušalcev — 19.05 Glasbene razglednice — 20.15 Radijska igra: Poseben poklic — 21.28 Iz filmov in glasbenih revij.

SREDA, 21. NOVEMBRA: 8.55 Pisan svet pravljice in zgodbe — 10.15 Vokalni ansambli v zabavnem tonu — 10.55 Vsak dan nova popevka — 12.05 Kmetijski nasveti: inž. D. Modic: Pomen vzgojnih oblik krošenj v intenzivni sadjarji proizvodnji — 12.30 Pol ure s solisti mariborske opere — 13.30 Sejem plošč — 14.35 Z lepimi melodijami — iskrene čestitke — 15.15 V zabavnem tonu — 17.05 Mojster iz Bonna — 18.10 Popevke iz Opatije 1962 — 18.45 Ljudski parlament — 20.00 Verdijeve opere — Simone Bocanegra — 22.15 Za vsakogar nekaj.

ČETRTEK, 22. NOVEMBRA: 8.20 Sederu pevec — sedem popevk — 9.25 Arje iz opere Mefistofeles in La Gioconda — 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti: inž. Miran Marušič: Uvajanje sodobnih vzgojnih sistemov in produktivnost dela v vinogradih — 12.30 V paviljonu zabavne glasbe — 13.30 V pastoralnem razpoloženju — 14.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Turistična oddaja — 17.05 Glasbena križanka št. 3 — 18.10 Zabavna čajanka — 19.05 Zvočne razglednice za praznik 29. november — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 20.45 Zabavni orkestri tega tedna.

TOREK, 20. NOVEMBRA: 8.25 Glasba ob delu — 9.25 Veliki zabavni orkestri — 10.55 Vsak dan nova popevka — 12.05 Kmetijski

KRVODAJALCI V PRETEKLEM TEDNU

Pretekli teden so na novomeški transfuzijski postaji darovali kri: Vinko Varlec in Pepca Savšek iz Splošne bolnišnice v Novem mestu; Dane Mikec in Tončka Tršinar iz Zavoda za kmetijstvo v Novem mestu; Judita Munih iz Veterinarske postaje v Novem mestu; Anton Srebrnjak, član kolektiva »Gorjanci«; Adolf Mavrovič iz Pekarije v Novem mestu ter naslednji tovariši in tovaršice iz kolektiva IMV — Novo mesto: Jože Kastelic, Milena Drganc, Alojz Drab, Martin Berkopec, Darko Samida, Adolf Golob, Ivanka Zupančič, Marija Hrovat, Jakobina Zupančič, Selena Pekič, Slavko Turk, Anton Mihalič, Martin Črne, Franc Pavlin, Alojz Rifelj, Ciril Kos, Boris Kuželj, Slavko Dravinec, Zvonko Bah, Alojz Bučar, Jožica Penca, Feliks Zupančič, Zvone Tomazin, Emil Jurečič, Aleksander Zupan, Janez Rotar, Anica Lešnjak, Črt Rugelj, Albin Malenšek, Slavica Setina, Jožica Gorenc, Jože Turk, Janez Globevnik, Marjan Kraus, Branko Senica in Jože Franko. Vsem krvodajalcem se okrajni odbor Rdečega križa kakor tudi vodstvo novomeške transfuzijske postaje lepo zahvaljujeta in vabita člane ostalih kolektivov k oddaji krvi!

nišnici: Peter Mali, kmetovalec z Vidma-Krškega, se je usekal v levo nogo; Mario Levanič, sin podoficirja iz Brežice, je padel na korec in si poškodoval levo roko; Mirko Kramperšek, sin delavca iz Vitovca, je na poti v šolo padel in si zlomil levo roko; Stepan Širanič, uslužbenec iz Sutilje, je padel z motorja in si poškodoval glavo; Tomo Mustafič, delavec iz Bedra, je padel s kolosa in si poškodoval glavo; Jožeta Kerin, upokojenka iz Sentlarija, je v stanovanju padla in si poškodovala desno roko.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Stanko Glogovšek, sin delavca iz Male Doline, je padel na štedinik in si opekel obraz; Miran Resnik, steklarski mojster iz

Pred ustanovitvijo Dolenjskega jamarskega društva

V petek zvečer ob 19. uri bo v sejni sobi Medobčinske zavarovalnice v Novem mestu 25. USTANOVNI OBCNI ZBOR DOLENJSKIH JAMARJEV. Po nekajmesečnih pripravah in spoznavanjih osnov jamarstva je majhna skupina začetnikov sklenila ustanoviti dolenjski klub, da bi tudi ostali novomeščani, ki jih veselil raziskovanje podzemskih lepote, obiskovali in malo poznani svet. Jamarstvo je v naši republiki precej razvito, vendar je ravno dolenjski kraški svet zelo slabo znan. Pri nas je veliko lepim in še neraziskanim jam, o njih pa se slišijo med podeželskim prebivalstvom govornice, ki navadno nimajo resnične osnove. Prav zato čaka bodoče dolenjske jamarje precej težavna naloga, saj so vsa začetna raziskovanja vezana z nepričakovanimi in težkimi trenutki. Obiski podzemljakega sveta so resnično čudoviti in imajo vedno tudi vzgojni pomen. Kolikokrat mora posameznik pozabiti na svoje želje, ker se mora pokoriti skupnim ciljem, saj je največkrat končen uspeh odvisen od skupnega napora! Do sedaj so delali novomeški jamarji kot sekcija jamarstvega društva iz Ljubljane. Z osamosvojitvijo pa se želijo osamosvojiti tudi glede opreme, saj doslej ravno zaradi pomanjkanja opreme ni bilo

Črni dan Brežičanov

V Stora sta 11. novembra igrali ekipi »Kovinarja« iz Stor in »Partizana« iz Brežice. Ekipa iz Brežice je nastopila zelo homogeno, vendar nasprotniki ni bila kos. Sodnik ni ustregel, ker je bil stranjski. Zmagal je »Kovinar« z rezultatom 2:0.

V nedeljo, 18. novembra, bo v Brežicah gostovala ekipa celjskega OLIMPA. Tudi to bo prvenstvena nogometna tekma celjske nogometne lige.

KOMUNALNO PODJETJE SEVNICA sprejme tako 2 mizarška pomočnika za izdelovanje finega pohištva.

Ponudbe pošljite na upravo podjetja. Samsko stanovanje zagotovljeno.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Crnomelj, Metlika, Novo mesto, Sevnica, Trebnje in Videm-Krško ter Okrajni odbor SZDL v Novem mestu — **IZDAJATELJSKI SVET:** Milan Baškovič, Tone Gošnik, inž. Davorin Gros, inž. Jože Legan, Franc Molan, prof. Ema Muser, Maks Pogačar, Miran Simič, prof. Tone Trdan, Janez Vitkovič in Viktor Zupančič.

UREJUVJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bafer, Miloš Jakopec, Drago Kastelic in Ivan Zoran.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 20 din — Letna naročnina 900 din, polletna 450 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 1800 din — Tekoči račun pri podružnici NB v Novem mestu: 806-11-3-24 — **NASLOV**

UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — **TISKA:** Casopisno podjetje »DELO« v Ljubljani.